ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
68 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) سومر 03 آگسٽ 2026ع 19 صفرالمظفر 1448ھ صفحا 06 - ملهه 30 روپيه شمارو(348)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Monday 3rd August 2026
Daily Ibrat Karachi
سال (18) سومر 03 آگسٽ 2026ع 19 صفرالمظفر 1448ھ صفحا 06 - ملهه 30 روپيه شمارو(311)

سوات ۾ ٿاڻي پرسان ڌماڪو، 4 اهلڪارن سميت 9 ڄڻا شهيد، باجوڙ ۽ خيبر ۾ سيڪيورٽي فورسز هٿان 10 دهشتگرد مارجي ويا

ڪبل پوليس ٿاڻي جي گيٽ مقامي نوجوانن جو احتجاج جاري هو ته اوچتو زوردار ڌماڪو ٿي پيو، ڌماڪي سبب 4 پوليس اهلڪارن سميت 9 ڄڻا موقعي تي شهيد ٿي ويا
آپگهاتي بمبار ڪبل ٿاڻي اندر داخل ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي، پر پوليس اهلڪار ڪيس اندر داخل ٿيڻ کان روڪي ڇڏيو، جنهن بعد هن پاڻ کي ڌماڪي سان اڏائي ڇڏيو: ڊي آءِ جي
ڌماڪي جي اطلاع تي ريسڪيو، طبي ٽيمون ۽ ايمبولينسون پڻ فوري طور واقعي واري هنڌ پهتيون. 15 کان وڌيڪ زخمين زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو
بهادر اهلڪارن پنهنجي جانين جي قرباني ڏئي آپگهاتي بمبار کي ٿاڻي اندر داخل ٿيڻ کان روڪيو. بزدلاڻين ڪاروواين سان قوم جا حوصلا پست نٿا ڪري سگهجن: گهرو وزير / گورنر
سيڪيورٽي فورسز"آپريشن گرج" تحت ڪارروائي ڪندي باجوڙ جي علائقي شاڪرو ۾ ترسيل ٻن دهشتگردن، ۽ خيبر جي دربي خيل ۽ ٻتان وارن علائقن ۾ 8 دهشتگردن کي ماري ڇڏيو
ٻنهي ڪارروائين جي وڊيو پڻ جاري ڪئي وئي، سيڪيورٽي فورسز پاران دهشتگردي جي مڪمل خاتمي تائين ڪارروايون جاري رکڻ واري عزم جو ورجاءُ ڪيو ويو

پشاور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) خيبرپختونخوا جي سياحتي شهر سوات جي علائقي ڪبل ۾ پوليس ٿاڻي پرسان ڌماڪي جي نتيجي ۾ 9 ڄڻا مارجي ويا ۽ 18 زخمي ٿي پيا. سوات جي ڊي پي او عمر گنداپور موجب ڪبل ٿاڻي جي گيٽ پرسان ڌماڪو ٿيو جنهن ۾ 4 پوليس اهلڪارن ۽ شهرين سميت 9 شهيد ٿي ويا. ڊي آءِ جي مالاڪنڊ سيد فدا حسين ٻڌايو ته ڌماڪو ڪبل پوليس ٿاڻي جي گيٽ پرسان ٿيو ڌماڪي وقت مقامي نوجوانن جو احتجاج پڻ جاري هو پر احتجاج واري جاءِ ڌماڪي واري هنڌ کان پري هئي هن ٻڌايو ته آپگهاتي بمبار ڪبل ٿاڻي اندر داخل ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي پر پوليس اهلڪار ڪيس
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

آپريشن 11 گرج جي تحت ڪارروائي جا ڪجھ منظر

سعودي پرڏيهي وزير جو ترڪيه ۽ ڪويت جي هم منصبن سان ٽيليفونڪ رابطو، وچ اوڀر جي صورتحال تي ڳالهيون

رياض (اي پي پي) سعودي عرب جي پرڏيهي وزير شهزادي فيصل بن فرحان ترڪيه ۽ ڪويت جي هم منصبن سان
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

آزاد، شفاف، منصفاڻي ۽ پرامن چونڊون جمهوري نظام جي مضبوطي لاءِ اهم آهن: ن ليگ اڳواڻ

اڳوڻي مملڪتي وزير حاجي اڪرم انصاري ۽ ايم اين اي بئريسٽر راجا دانيال احمد ڪرونالي پولنگ جو دورو ڪيو
ٻنهي اڳواڻن پارٽي ڪارڪنن سان ملاقات ڪئي ۽ علائقي ۾ چونڊ سرگرمين جو جائزو ورتو

فيصل آباد (اي پي پي) آزاد ڪشمير قانونساز اسيمبلي جي عام چونڊن 2026 جي سلسلي ۾ فيصل آباد ۾ حلقي ايل اي-
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

آزاد ڪشمير جو قائم مقام صدر چوڌري لطيف اڪبر

آزاد ڪشمير جي قائم مقام صدر چوڌري لطيف اڪبر تي حملو، پ پ ڪارڪن به مارجي ويو

چونڊ عمل دوران قائم مقام صدر ۽ پارٽي اميدوار چوڌري لطيف اڪبر تي حملو ڪيو ويو
سنڌس ٿي چونڊ تڪ ۾ پيپلزپارٽي جو ڪارڪن مشتاق شاهه به قاتلاڻي حملي ۾ مارجي ويو
ن ليگ ووٽ تي ڌاڙو هڻڻ لاءِ طاقت جو استعمال ڪري پئي، حملي ۾ ملوث جوابدار گرفتار ڪيا وڃن: پ پ چيئرمين

مظفرآباد (م د) آزاد جمون ۽ ڪشمير جي قائم مقام صدر چوڌري لطيف اڪبر تي حملي ڪانپوءِ پيپلزپارٽي اليڪشن ڪميشن کي هنگامي شڪايت داخل ڪرائي فوري ڪارروائي ۽ جوابدارن جي گرفتاري جو
بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

مختلف ملڪن جي خودمختيار ويلٿ فنڊ لاءِ واضح قانون سازي ضروري آهي: آءِ ايم ايف

خودمختيار ويلٿ فنڊ عالمي ماليات جي شعبي ۾ انتهائي اهم حيثيت اختيار ڪري چڪا آهن
ويلٿ فنڊز جي ڳاڻيٽي ۾ مسلسل اضافي سبب اثاثن جو مجموعي ڳاڻيٽو 16 ٽريلين ڊالر تائين وڌي چڪو آهي
تيزي سان تبديل ٿيندڙ جيو پوليٽيڪل صورتحال تحت فنڊز کي وڌيڪ لچڪ دار بڻائڻ جي ضرورت آهي
جامع قانون سازي ذريعي ڪو به ملڪ پنهنجي دولت محفوظ ڪرڻ سميت ترقي جا هدف حاصل ڪرڻ کي يقيني بڻائي سگهي ٿو

اسلام آباد (اي پي پي) خودمختيار ويلٿ فنڊز لاءِ واضح قانون سازي ضروري آهي. عالمي مالياتي فنڊ (آءِ ايم ايف) پنهنجي هڪ بلاگ ۾ چيو آهي ته دنياجي مختلف
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

سوات پوليس اسٽيشن ويجهو ٿيل بم ڌماڪي جو ڏيک

آمريڪا جي ريسٽورنٽ ۾ فائرنگ، 3 ڄڻا مارجي ويا، 7 زخمي

اسلام آباد (اي پي پي) آمريڪي رياست ايڊاهو جي شهر ٽوئن فالز ۾ واقع ان آئوٽ
بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

سينيٽ جي ڊپٽي چيئرمين ڪوئيٽا ۾ شهيد سيشن جج عبدالحڪيم ڪاڪڙ جي گهر وڃي تعزيت ڪئي

ڪوئيٽا (اي پي پي) سينيٽ جي ڊپٽي
بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

سنڌ ۾ برساتن دوران هاءِ الرٽ رهڻ جو حڪم، ڪابه ڪوتاهي برداشت نه ڪئي ويندي: وڏو وزير

مراد علي شاهه جي صدارت هيٺ برساتن ۽ هنگامي صورتحال بابت اهم اجلاس منعقد ٿيو
متاثر علائقن ۾ ريسڪيو، امدادي سرگرمين ۽ پاڻي جي نيڪال کي وڌيڪ تيز ڪرڻ جو حڪم
صوبي جي سمورن شاخن، واهن، بندن ۽ آبي گذرگاهن جي لاڳيتي نگراني جاري رکڻ جي هدايت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي صدارت هيٺ پي ڊي ايم اي آفيس ۾ برساتن ۽ هنگامي صورتحال بابت اهم اجلاس ٿيو جنهن ۾ صوبي ۾ جاري برساتن امدادي سرگرمين ۽
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

نظام جي ناڪامي جو سبب سول ۽ عسڪري بيوروڪريسي کي غيرمعمولي اختيار ڏيڻ آهي: رضا رباني

پاڪستان هڪ وفاق طور وجود ۾ آيو، جنهن چئني وفاقي وحدتن گڏيل طور ملڪ ۾ شموليت اختيار ڪئي
تاريخي حقيقتن جي بنياد تي قائم ٿيل صوبن کي رڳو انتظامي بنيادن تي ورهائي نٿو سگهجي

اسلام آباد (م د) سينيٽ جي اڳوڻي چيئرمين ميان رضا رباني چيو آهي ته نون صوبن جي قيام ۽ حڪمراني جي نظام جي ناڪامي بابت بيان هڪ غيرضروري ۽ حساس بحث کي جنم ڏنو آهي. رضا رباني
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

ايران سان جنگ ۾ 14 آمريڪي فوجي مارجڻ ۽ 400 کان وڌيڪ زخمي ٿيڻ جو انڪشاف

آمريڪي بچاءُ واري وزارت پينٽاگون طرفان ڪيترن مهينن تائين لڪائي رکيل ڳجها دستاويز منظر عام تي اچي ويا
جنگ جي شروعاتي هفتن ۾ 400 آمريڪي فوجي زخمي ٿيا. ڪيترن جي حالت انتهائي ڳنڀير ٿي رهي
ڪويت جي پورٽ شعيبه ۾ قائم آمريڪي آپريشنز سينٽر تي ايراني ڊرون حملي ۾ 6 آمريڪي فوجي مارجي ويا
ٽرمپ طرفان معاهدو ختم ڪرڻ جي فيصلي ڪانپوءِ تازي حملن ۾ 4 وڌيڪ فوجي مارجي ويا

واشنگٽن (م د) ايران سان جنگ ۾ 14 آمريڪي فوجي مارجڻ ۽ 400 کان وڌيڪ زخمي ٿيڻ جو انڪشاف ٿيو آهي. تازين دستاويزن ايران سان جنگ جي شروعاتي هفتن دوران آمريڪي فوج کي ٿيل جاني
بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

ڪوئيٽا ويجهو ڪوئلي جي کاڻ ۾ ٿيل ڌماڪي ڪانپوءِ آپريشن مڪمل، 34 مزدورن جا لاش ڪڍيا ويا

سورينج ڪول فيلڊ ۾ ڪوئلي جي کاڻ ۾ ٿيل المناڪ ڌماڪي ڪانپوءِ شروع ڪيل ريسڪيو آپريشن لڳ ڀڳ 45ڪلاڪن ڪانپوءِ مڪمل ڪري فوتين جا لاش هٽ ڪيا ويا
فوتي مزدورن ۾ ٽن ڀائرن سميت هڪ ئي خاندان جا 4 ڄڻا پڻ شامل، ريسڪيو ۽ ضلعي عملدارن سمورا لاش ضروري قانوني ڪارروائي ڪانپوءِ سندن اباڻن علائقن ڏانهن روانا ڪري ڇڏيا
کاڻ ۾ دٻجي فوت ٿيل 31 مزدورن جو تعلق ضلعي شانگلا ۽ 3 ڄڻن جو تعلق ضلعي صوابي سان هو، هو گڏريل ڪيڏري ئي عرصي کان ڪوئلي جي کاڻ ۾ ڪم ڪندا هئا
مائنز کاتي جي اختيارين پاران حادثي جي سببن جي جاچ لاءِ انڪوائري ڪميٽي پڻ قائم ڪئي وئي، جوڙيل ڪميٽي جاچ بعد جلد پنهنجي رپورٽ پيش ڪندي
ڪوئلي جي کاڻ ۾ ٿيل ڌماڪي ڪيترن ئي خاندانن کي سوڳوار بڻائي ڇڏيو، متاثر خاندانن پاران اهڙن حادثن جي روڪٿام لاءِ ترجيحي بنيادن تي اثرائتا حفاظتي قدم کڻڻ جو مطالبو

ڪوئيٽا (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ڪوئيٽا پرسان سورينج ڪول فيلڊ ۾ ڪوئلي جي کاڻ ۾ ٿيل المناڪ ڌماڪي ڪانپوءِ جاري ريسڪيو آپريشن لڳ ڀڳ 45 ڪلاڪن ڪانپوءِ مڪمل ڪيو ويو. ريسڪيو ٽيمن کاڻ مان وڌيڪ ٻن مزدورن جا لاش ڪڍي ضروري قانوني ڪارروائي ڪانپوءِ سندن اباڻن علائقن شانگلا ڏانهن روانا ڪري ڇڏيا. هن ڏل ڏاريندڙ حادثي ۾ هڪ ئي خاندان جا 4
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

ڪوئيٽا: ڪوئلي جي کاڻ ۾ ٿيل ڌماڪي سبب فوت ٿيل مزدورن جا ساٿي روئي رهيا آهن

ايمرجنسي رسپانس ڪميٽي پاران برسات متاثر علائقن ۾ امدادي ڪارروايون تيز ڪرڻ جو فيصلو

اين ڊي ايم اي هيڊ ڪوارٽرز جي نيشنل ايمرجنسيز آپريشن سينٽر ۾ ڪميٽي جو 10هون اجلاس منعقد ٿيو
وفاقي وزير احسن اقبال وڊيو لنڪ ذريعي اجلاس جي صدارت ڪئي، وفاقي ۽ صوبائي عملدارن جي شرڪت
تازين برساتن کان پوءِ پيدا ٿيل ٻوڏ واري صورتحال بابت وقت سر امدادي قدمن کان به آگاهه ڪيو ويو

اسلام آباد (اي پي پي) ايمرجنسي رسپانس ڪميٽي جو 10هون اجلاس اين ڊي ايم اي هيڊ ڪوارٽرز جي نيشنل ايمرجنسيز آپريشن سينٽر (اين اي او سي) ۾ منعقد ٿيو وزيراعظم جي هدايتن تي اهو اجلاس روزاني جي بنيادن تي ٿي رهيو آهي رٿابندي ۽ سڌارن واري وفاقي وزير پروفيسر احسن اقبال وڊيو لنڪ ذريعي اجلاس جي
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

سياسي پارٽيون جمهوري عمل کي پرامن طريقي سان اڳيان وڌڻ ڏين: امير مقام

پارٽين کي هڪٻئي تي الزامن لڳائڻ بدران عوامي اعتماد حاصل ڪرڻ تي ڌيان ڏيڻ گهرجي

اسلام آباد (اي پي پي) ڪشمير گلگت
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

پ پ چيئرمين پاران آزاد ڪشمير ۾ ٻئي مرحلي جي چونڊن ۾ پڻ ڌانڌلي جا الزام، نتيجا نٿا مڃون: بلاول ڀٽو زرداري

اليڪشن ڪميشن آزاد ڪشمير جي پهرين چونڊ مرحلي ۾ اسان جي شڪايتن تي ڪارروائي ڪرڻ ۾ ناڪام رهي
پاڪستان پيپلزپارٽي احتجاج ڪرڻ ۽ ٻيهر چونڊون ڪرائڻ جي مطالبي جو حق محفوظ رکي ٿي
ٻئي مرحلي جي چونڊن بابت ڪيترائي پيرا لڪٽ ۾ شڪايتون موڪليون ويون پر ڪابه ڪارروائي ناهي ٿي

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته اليڪشن ڪميشن آزاد ڪشمير جي پهرين چونڊ مرحلي ۾ اسان جي شڪايتن تي ڪارروائي ڪرڻ ۾ ناڪام
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

فيصل آباد: هڪ ناري پنهنجي ووٽ جو حق استعمال ڪري رهي آهي

آزاد ڪشمير جي وزيراعظم پاران آزاد ڪشمير جي وقتي صدر تي حملي جي مذمت

چوڌري لطيف اڪبر تي حملو ڪشمير ۾ وقار ۽ اصول ڀريندڙ جي سياست تي هڪ چماٽ آهي: ممتاز راٺوڙ
حملي ۾ ملوث ڌرين خلاف فوري ڪارروائي ڪئي وڃي، چيف سيڪريٽري ۽ آءِ جي پوليس کي هدايت

اسلام آباد (اي پي پي) آزاد ڪشمير جي
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

هنگو ۾ ڪارروائي، خزينا بانڊا چيڪ پوسٽ حملي جو ماسٽر مائينڊ معاويہ مارجي ويو

سيڪيورٽي فورسز انٽيليجنس بنياد تي چيڙي ٽرباب جي علائقي ۾ ڪامياب ڪارروائي ڪئي

اسلام آباد (م د) سيڪيورٽي فورسز هنگو ۾ انٽيليجنس بنياد تي ڪارروائي ڪندي خزينا بانڊا چيڪ پوسٽ تي حملي جي
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

آزاد ڪشمير ۾ برساتن ۽ لينڊ سلائيڊنگ سبب 27 مظفرآباد ون ڪوٽلا جي پولنگ ملتوي

علائقي ۾ مختلف روڊ رستا بند هجڻ سبب پولنگ عملو ۽ چونڊ سامان وقت تي نه پهچي سگهيو
انتظاميا جي ڪوشش باوجود روڊ رستا بحال نه ٿي سگهيا، پولنگ جي نئين تاريخ جو اعلان بعد ۾ ڪيو ويندو

مظفرآباد (اي پي پي) اليڪشن ڪميشن آزاد ڪشمير قانون ساز اسيمبلي جي حلقي ايل اي-27 مظفرآباد ون ڪوٽلا ۾ پولنگ
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

چين سرنگون کوٽڻ لاءِ جديد ترين مشين جي باقاعده پيداوار شروع ڪري ڇڏي

مشين سخت جبلن ۽ ڏکين علائقن ۾ سرنگون کوٽڻ جي ٽيڪنالاجي ۾ هڪ اهم اڳڀرائي آهي
چائنا ريلوي سائنس اينڊ انڊسٽري گروپ پاران ان مشين کي ووهان ۾ شهر ناهيو پيو وڃي

بيجنگ (اي پي پي) چين سرنگون کوٽڻ لاءِ جديد ترين مشين شيانگ لونگ جي باقاعده پيداوار شروع ڪري ڇڏي آهي
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

حضرت داتا گنج بخش جي ساليانئي عرس جون تقريبون شروع، قافلا پهچي ويا

نائب وزيراعظم اسحاق ڊار ۽ صوبائي اڳواڻن مزار تي چادر چاڙهي ميلي جو افتتاح ڪيو
نيمياڪ اختيارين طرفان نائب وزيراعظم ۽ ٻين کي داتا دربار دوسيعي رٿا جي بابت بريفنگ ڏني

لاهور (اي پي پي) حضرت سيد علي بن عثمان الهجويري المعروف حضرت داتا گنج بخش جي 983 هين ساليانئي عرس جي ٽن
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

سعودي ولي عهد ۽ ٽرمپ وچ ۾ ٽيليفونڪ رابطو، وچ اوڀر ۾ ڇڪتاڻ گهٽائڻ تي زور

ولي عهد شهزادي محمد بن سلمان ڇڪتاڻ ۾ گهٽتائي آڻڻ لاءِ ڳالهين کي ترجيح ڏيڻ تي زور ڀريو
جنگ بندي تائين پهچڻ لاءِ اهڙين سمورين ممڪن ڪوششن سان سفارتڪاري جي راهه هموار ٿيندي

رياض (اي پي پي) سعودي عرب جي ولي عهد شهزادي محمد بن سلمان ۽ آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ وچ ۾ فون تي ڳالهه ٻولهه
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

لاهور: نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير اسحاق ڊار داتا گنج بخش (رح) جي مزار تي چادر چاڙهي ساليانئي عرس جي تقريبن جو افتتاح ڪندي

برساتن دوران مزارن ۽ درگاهن تي زائرين جو تحفظ يقيني بڻايو وڃي: رياض شاهه شيرازي

درگاهن تي لڳايل واڪ ٿرو گيٽس سي سي ٽي وي ڪئميرائون بجلي جو سامان محفوظ رکيو وڃي
لاڳاپيل عملدارن برساتن دوران هنگامي صورتحال کي منهن ڏيڻ لاءِ اڳواٽ انتظام برقرار رکن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي اوقاف، مذهبي معاملن، زڪوات ۽ عشر واري وزير سيد رياض حسين شاهه شيرازي صوبي ۾
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

برساتي نالن، شاخن، واهن ۽ پاڻي جي قدرتي وهڪرن جي مسلسل نگراني ڪئي وڃي: گيانچند ايسراڻي

اجلاس ۾ برساتي صورتحال، انتظامي تياريون ۽ رليف قدمن بابت تفصيلي بريفنگ ڏني وئي
سمورن ضلعن جي ڊپٽي ڪمشنرن کي هاءِ الرٽ رهڻ، عوام کي هر ممڪن سهولت فراهم ڪرڻجي هدايت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير جي بحالي کاتي واري صلاحڪار گيانچند ايسراڻي جي صدارت هيٺ صوبي ۾ جاري
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

نوجوانن لاءِ سنڌ يوٿ ڪارڊ جاري ڪرڻ جو عمل مڪمل ڪري ورتو آهي: محمد بخش مهر

پهرئين مرحلي ۾ 30 ضلعن جي هڪ لک نوجوانن کي مختلف سهولتون ۽ موقعا فراهم ڪيا ويندا
بغير وياج جي قرض، مالي سهڪار ۽ عالمي معيار جي اسڪل ٽريننگ جهڙين سهولتن تي خاص رعايتون ملنديون

ڪراچي (بيورو رپورٽ) رانديون ۽ نوجوانن جي معاملن واري صوبائي وزير سردار محمد بخش خان مهر چيو آهي ته پاڪستان پيپلز
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ٿاڻي تي پٿراءُ ڪرڻ ۽ هنگامن جي الزام هيٺ ٽي ڪدڙا فقير گرفتار

بوٽ بيسن ٿاڻي تي پٿراءُ سرڪاري ملڪيت کي نقصان پهچائڻ جو ڪيس داخل ڪيو ويو
مشتعل ڪدڙا فقير وڏي انگ ۾ ٿاڻي اندر داخل ٿيا، گاڏيون ڏيندي گاڏين جا شيشا ٽوڙي ڇڏيا: الزام

ڪراچي (بيورو رپورٽ) بوٽ بيسن ٿاڻي تي پٿراءُ ۽ سرڪاري ملڪيت کي نقصان پهچائڻ واري واقعي ۾ ٽن ڪدڙن فقيرن کي گرفتار ڪيو ويو آهي. ڪراچي پوليس پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ چيو آهي ته ڪجھ
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

پيپلزپارٽي پاران آزاد ڪشمير جي چونڊن ۾ مبينا بيضابطگين جو نوٽيس وٺڻ جو مطالبو

اليڪشن ڪميشن کي موڪليل درخواستن ۾ مبينا ڌانڌلي، انتظامي غفلت ۽ چونڊ ضابطن جي ڀڃڪڙين جا الزام
مختلف پولنگ اسٽيشن تي بيلٽ باڪس ٻاهر منتقل ڪري مبينا طور ڌانڌلي ٿيڻ جي شڪايت ڪئي وئي
پيپلزپارٽي جي پولنگ ايجنٽن کي پولنگ اسٽيشنن ۾ داخل ٿيڻ کان پڻ روڪيو ويو آهي: موقف

مظفرآباد (م د) پيپلزپارٽي آزاد ڪشمير جي مختلف چونڊ تڪن ۾ مبينا بي ضابطگين تي اليڪشن ڪميشن کان فوري مداخلت جو مطالبو ڪري ڇڏيو پارٽي طرفان اليڪشن ڪميشن کي
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

ايم ڪيو ايم جي ٻن ڌڙن ۾ تڪرار تيز، هڪٻئي تي حملا، فائرنگ، ڪارڪن زخمي، ڇڪتاڻ

بهادرآباد مرڪز ۾ ٿيل اجلاس دوران ٻنهي ڌڙن ۾ ڳالهين دوران اختلاف وڌي جهيڙي تائين پهچي ويا
ٻنهي گروپن جي ڪارڪنن هڪٻئي مٿان الزام ڪندي ڪرسيون اڇلايو ۽ فائرنگ پڻ ڪئي وئي
هڪ ڌر جو ڪارڪن ذاڪر زخمي، ايم پي اي اعجاز الحق، منگلا شرما، سبين غوري سان به بدتميزي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايم ڪيو ايم پاڪستان جي مرڪز بهادرآباد ۾ پارٽي جي ٻن ڌڙن وچ ۾ شروع ٿيل تڪرار وڌيڪ شدت اختيار ڪري ويو. مختلف ذريعن موجب رابطا ڪميٽي جي اجلاس کان پوءِ اختلاف ڳالهين کان وڌي هٿاپائي ڪرسين هلڻ ۽ پوءِ فائرنگ تائين پهچي ويا. شروعاتي رپورٽن موجب رابطا ڪميٽي جي
بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

سڄي ملڪ ۾ هڪ هفتي دوران برساتن سبب 126 ڄڻا فوت، 404 زخمي ٿيڻ جي تصديق

اين ڊي ايم اي 26 جون کان پهرين آگسٽ تائين ٿيل جاني ۽ مالي نقصان جي رپورٽ جاري ڪري ڇڏي
خيبرپختونخوا ۾ 26 ٻارڙن سميت سڀ کان وڌيڪ 55 ڄڻا فوت ٿيا، پنجاب ۾ 47 ڄڻا فوت ٿيا
سنڌ ۾ ٻن ٻارڙن سميت 5 ڄڻا فوت ۽ 7 زخمي ٿيا، بلوچستان ۾ 8 ڄڻا فوت ۽ 15 زخمي ٿيا: رپورٽ

اسلام آباد (م د) نيشنل ڊزاسٽر مئنيجمينٽ اٿارٽي (اين ڊي ايم اي) 26 جون کان پهرين آگسٽ تائين ملڪ ۾ چوماسي جي برساتن سبب ٿيل جاني ۽ مالي نقصان جي رپورٽ جاري ڪري ڇڏي
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

حيدرآباد: مختلف علائقن ۾ برسات بعد روڊ تي بيٺل پاڻي جو ڏيک، ٻئي طرف پاڻي ۾ ڦاٿل گاڏي کي ڪڍي پيو وڃي

عراق جي سرزمين تان شروع ٿيل ڪنهن به حملي جو جواب ڏنو ويندو، شام ۽ اردن جو چتاءُ

شام کي نشانو بڻائڻ واري ڪنهن به ڪارروائي لاءِ عراقي سرزمين جي استعمال کي روڪڻ لاءِ قدم کنيا ويندا
جيڪڏهن اردن جي سرزمين تي حملا ٿيا ته اسان ايران نواز مليشيا کي نشانو بڻائينداسين

دمشق (اي پي پي) شام جي اختيارين عراق کي ٻنهي ملڪن وچ ۾ سرحدي پٽي ويجهو ايران نواز مليشيا جي چرپر جو پٽو لڳڻ ڪانپوءِ آگاهه ڪيو آهي ته عراق جي
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

نون صوبن جي ڳالهه وفاق ۾ آمنگي ۽ صوبائي حقن لاءِ نقصانڪار ثابت ٿي سگهي ٿي: زين شاهه

وفاقي گهرو وزير محسن نقوي جي صدر آصف زرداري سان ملاقات ڪانپوءِ ڏنل بيانڳڻتي جوڳو آهي
پيپلز پارٽي جي سينيئر قيادت ۽ چيئرمين جي خاموشي ڪيترن ئي سوالن کي جنم ڏئي رهي آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي صدر ۽ تحريڪ تحفظ آئين پاڪستان جي وائيس چيئرمين سيد زين شاهه پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ چيو آهي ته پاڪستان هن وقت انتهائي نازڪ
بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ نوجوان مير رضا علي جي قتل کان اڳ واري سي سي ٽي وي وڊيو هٿ اچي وئي

نوجوان کي ڊراز مان هٿيار ڪڍي گاڏي ۾ رکيو ۽ هو ٻيهر باورچي خاني ڏانهن ويندي نظر آيو
مقتول جو لاش انتهائي خراب حالت ۾ مليو، ڪيس سيني ۾ گولي هڻي قتل ڪيو ويو هو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گلستان جوهر مان نوجوان مير رضا علي خان جو لاش ملڻ واري واقعي ۾ قتل کان اڳ جي سي سي
بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

وچ اوڀر جي ملڪن جي درخواست تي اسان ايران خلاف حملي جو منصوبو رد ڪري ڇڏيو آهي: آمريڪي صدر

آمريڪا اهڙي فوجي ڪارروائي لاءِ مڪمل طور تي تيار هو جيڪا ٻئين مهاڀاري جنگ ڪانپوءِ ڪڏهن به ناهي ڏني وئي
ايران سان هڪ معاهدي جي نڪتن تي اتفاق ٿي چڪو آهي. جنهن کان پوءِ ئي تجويز ڪيل حملو رد ڪيو آهي
معاهدي ۾ آبنائي هرمز کي فوري، مڪمل ۽ غير مشروط طور تي کولڻ ۽ ايران جي ايٽمي خطري جو خاتمو شامل آهي

واشنگٽن (اي پي پي) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ چيو آهي ته ايران ۽ وچ اوڀر جي ٻين ملڪن اسان کي درخواست ڪئي آهي ته اسان حملو روڪي ڇڏيون، جو جو هڪ معاهدي جي نڪتن تي اتفاق ٿي چڪو آهي پرڏيهي ميڊيا مطابق آمريڪي صدر ٽروٿ سوشل تي جاري بيان ۾ چيو آهي ته آمريڪا ايران خلاف اهڙي فوجي ڪارروائي لاءِ مڪمل طور تي تيار هو جنهن جي
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ حادثن ۽ واقعن سبب 5 ڄڻا فوت، عورت سميت 9 ڄڻا زخمي

ماڊل ويجهو سمنڊ ۾ وهنجڻ دوران 18 سالن جو نوجوان ياسر ولد نصير ٻڏي فوت ٿي ويو
ماڙيپور دعا هوٽل جي ويجهو روڊ حادثي ۾ 15 سالن جو نوجوان حسنين ولد سهيل فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف
بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

پاڪ آمريڪا اقتصادي سهڪار ۾ نئين اڳڀرائي، آمريڪي وفد پاران ڪراچي ۾ سيڙپڪاري تي اتفاق

ايس آئي ايف سي جي معاونت سان اعليٰ سطحي آمريڪي ڪاروباري وفد شهر جو ٻن ڏينهن وارو دورو ڪيو
ڪيپيٽل مارڪيٽس، زراعت، ٽيڪسٽائل، توانائي، معدنيات، صحت ۽ ٻين شعبن ۾ سيڙپڪاري جا امڪان ظاهر
پاڪستان ۾ سيڙپڪاري جا موقعا، ڪاروباري اعتماد ۽ معاشي تعاون وڌيڪ سگهارو ٿي رهيو آهي: اڳواڻ

اسلام آباد (اي پي پي) خصوصي سيڙپڪاري سهولت ڪائونسل (ايس آئي ايف سي) جي معاونت سان اعليٰ سطحي آمريڪي ڪاروباري وفد ڪراچي جو ٻن ڏينهن جو دورو ڪيو. دوري جي ٻئي ڏينهن
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

فيصل آباد: ووٽر پنهنجي ووٽ جو حق استعمال ڪري رهيا آهن

سمر انٽرنشپ جي شاگردن پاران ملڪ دشمن پروپيگنڊه جو اثرائتي انداز ۾ مقابلو ڪرڻ جو عزم

ڊي جي آءِ ايس پي آر سمر انٽرنشپ 2026ع ۾ شاگردن ۽ شاگرديائين سان هڪ خصوصي ويهڪ ڪئي

فتنه الهندستان ۽ فتنه الخوارج بابت حقيقتن تي ٻڌل موقف مونجهارن کي ختم ڪري ڇڏيو آهي: شاگرد

مس انفارميشن، ڊس انفارميشن، پروپيگنڊه ۽ غير تصديق ٿيل خبرن کان بچاءَ جي بابت موثر رهنمائي ملي آهي

راولپنڊي (اي پي پي) ڊي جي آءِ ايس پي آر سمر انٽرنشپ 2026ع ۾ شاگردن ۽ شاگرديائين سان هڪ خصوصي ويهڪ دوران قومي سلامتي، دهشتگردي ۽ سوشل ميڊيا جي ذميداراڻي استعمال تي تفصيلي ڳالهه ٻولهه ڪئي. آءِ ايس پي آر سمر انٽرنشپ 2026ع ۾ سڄي ملڪ جي 21 مختلف اسٽيشنز تي 6 هزار کان وڌيڪ شاگرد شرڪت ڪري رهيا آهن. ڊي جي آءِ ايس پي آر خصوصي سيشن دوران شاگردن جي سوالن جا دليلن سان تفصيلي جواب ڏنا. آءِ ايس پي آر سمر انٽرنشپ 2026ع ۾ شريڪ شاگردن ۽ شاگرديائين جو چوڻ هو ته مس انفارميشن، ڊس انفارميشن، پروپيگنڊه ۽ غير تصديق ٿيل خبرن کان بچاءَ جي حوالي سان موثر رهنمائي فراهم ڪئي وئي. ڊي جي آءِ ايس پي آر جي جامع ۽ معلوماتي ڳالهه ٻولهه قومي سلامتي متعلق ڪيترين ئي غلط فهمين ۽ مونجهارن کي دور ڪيو. شرڪت ڪندڙن چيو ته آزاد ڪشمير جي صورتحال، ڀارتي پروپيگنڊه ۽ پاڪستان جي موقف تي تفصيلي بريفنگ زميني حقيقتن کي سمجهڻ ۾ مدد ڏني. فتنه الهندستان ۽ فتنه الخوارج متعلق ڊي جي آءِ ايس پي آر جي حقيقتن تي ٻڌل موقف سمورن مونجهارن کي ختم ڪري ڇڏيو. سمر انٽرنشپ 2026ع ۾ شرڪت ڪندڙن درست معلومات کي هٿي ڏيڻ ۽ ملڪ دشمن پروپيگنڊه جو اثرائتي انداز ۾ مقابلو ڪرڻ جي عزم جو پڻ اظهار ڪيو.

برطرف ملازمن جي اڳوڻي سروس پينشن لاءِ شمار ٿيندي، بيڪ بينيفٽس سان نه ڳنڍڻ گهرجي: سپريم ڪورٽ

پينشن هڪ مستقل قانوني ۽ آئيني حق آهي، ان کي بيڪ بينيفٽس سان نٿو ملائي سگهجي: عدالت

حڪومت يا ڪو ڪاتو قانون کان سواءِ ڪنهن ملازم کي پينشن يا ٻين سهولتن کان محروم نٿو ڪري سگهي

عالمي اصول به بيڪ ويجز ۽ پينشن کي ٻن الڳ قانوني حقن طور تسليم ڪري ڪن ٿا: ريمارڪس

اسلام آباد (اي پي پي) سپريم ڪورٽ قرار ڏنو آهي ته پينشن هڪ مستقل قانوني ۽ آئيني حق آهي ان کي بيڪ بينيفٽس سان نٿو ملائي سگهجي. جڏهن ته برطرف ملازمن جي اڳوڻي سروس کي پينشن لاءِ نظر انداز به نٿو ڪري سگهجي. سپريم ڪورٽ جي جسٽس محمد علي مظهر ۽ جسٽس مسرت هلالي تي ٻڌل ٻنچ خيبر پختونخوا حڪومت ۽ برطرف ٿيلاجي اسٽاڊن پاران داخل سول ... ڪرڻ تي ڪا واضح پابندي موجود ناهي. عدالت فيصلي ۾ چيو ته "بيڪ بينيفٽس" مان مراد برطرفي دوران پگهار الائونسز ۽ ٻيون مالي بقاياڻون آهن. جڏهن ته پينشن هڪ الڳ قانوني حق آهي جيڪو رٽائرمينٽ تي حاصل ٿيندو آهي ان لاءِ ٻنهي کي هڪ ئي زمري ۾ نٿو رکي سگهجي. فيصلي ۾ چيو ويو ته پينشن پوڙهائپ ۾ مالي تحفظ فراهم ڪرڻ جو ذريعو آهي ۽ حڪومت يا ڪو ڪاتو واضح قانوني اختيار کان سواءِ ڪنهن ملازم کي پينشن يا پينشنري سهولتن کان محروم نٿو ڪري سگهي. عدالت وڌيڪ قرار ڏنو ته 2012ع جو قانون برطرف ملازمن سان ٿيندڙ ناانصافي جي ازالي لاءِ ناهيو ويو هو ان لاءِ ان جي تشريح به ان مقصد موجب هئڻ گهرجي ته جيئن متاثر ملازمن کي موثر رليف ملي سگهي. سپريم ڪورٽ پنهنجي فيصلي ۾ واضح ڪيو ته ايڪٽ 2012ع ۾ "پروٽيڪٽيڊ پيرڊ" جي ڪا به جامع تعريف موجود ناهي ان لاءِ ان اصطلاح جي تشريح قانون جي مقصد، انصاف ۽ پينشن سان لاڳاپيل قانوني اصولن جي روشني ۾ ڪئي ويندي. عدالت پنهنجي اڳوڻن فيصلن کان علاوه پاڪستان، ڀارت ۽ برطانيه جي عدالتي نظام جو حوالو ڏيندي چيو ته عالمي اصول به بيڪ ويجز ۽ پينشن کي ٻن الڳ قانوني حقن طور تسليم ڪري ٿو. ان لاءِ پينشن جي حق کي رڳو بيڪ بينيفٽس جي بنياد تي ختم نٿو ڪري سگهجي.

سنڌ جي ورهاست واري هر مطالبي ۽ هر سازش کي رد ڪريون ٿا: سردار عبدالرحيم

جعلي مينڊيٽ جي سهاري اقتدار ۾ آيل حڪمران تڪراري معاملن کي هٿي ڏئي رهيا آهن

نون صوبن جي راڳ جو مقصد ناڪامي ۽ خراب ڪارڪردگي تان عوام جو ڌيان هٽائڻ آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل سنڌ جي سيڪريٽري جنرل سردار عبدالرحيم پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ چيو آهي ته پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل، سنڌ جي ورهاست جي ڪنهن به منصوبي کي اڳ به ٺوڪ انداز ۾ رد ڪندي آئي آهي ۽ اڄ به سنڌ جي ورهاست بابت هر مطالبي ۽ هر سازش کي مڪمل طور تي رد ڪري ٿي. هن چيو ته ملڪ هن وقت سخت معاشي بحران، مهانگائي، بيروزگاري، وسيلن جي کوٽ، توانائي جي مسئلن ۽ ڪريئين ريبين جي قرضن جي بار هيٺ دٻيل آهي پر افسوس جو جعلي مينڊيٽ جي سهاري اقتدار ۾ آيل حڪمران عوام کي رليف ڏيڻ معيشت کي مستحڪم ڪرڻ ۽ سٺي حڪمراني قائم ڪرڻ بدران نون صوبن جي قيام جهڙن تڪراري ۽ غير ضروري معاملن کي هٿي ڏئي رهيا آهن. سردار عبدالرحيم چيو ته اهڙين نازڪ حالتن ۾ قوم کي متحد رکڻ ... سمجهوتو قبول نه ڪيو ويندو. سنڌ جا ماڻهو پنهنجي ڌرتيءَ جي ورهاست ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪندا. پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل سنڌ، سنڌ جي عوام جي جذبن جي ترجمان آهي ۽ سنڌ جي ورهاست جي هر منصوبي خلاف سياسي، آئيني ۽ جمهوري جدوجهد جاري رکندي. سردار عبدالرحيم چيو ته ملڪ اڳ ئي شديد معاشي مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيو آهي، صنعتون بند ٿي رهيون آهن، سيڙپڪاري گهٽجي رهي آهي، نوجوان بيروزگار آهن، هاري ۽ مزدور پريشان آهن، جڏهن ته مهانگائي عام ماڻهوءَ جي زندگي ڏکي بڻائي ڇڏي آهي اهڙين حالتن ۾ نون صوبن جي قيام بابت بحث شروع ڪرڻ عوام جي زخمن تي لوڻ ٻرڪڻ جي برابر آهي. هن چيو ته حڪمران عوام کي ورغلائڻ بدران مهانگائي تي ضابطو آڻڻ، روزگار جا موقعا پيدا ڪرڻ، امن امان بهتر بڻائڻ، معيشت جي بحالي ۽ عوامي ڀلائي ...

ڪالوني شاهه جي چوڪ ويجهو ميزان بئنڪ لڳ جهيڙي جي دوران شاهه مير زخمي ٿيو. ناظم آباد نمبر 4 ويجهو انڌي گولي لڳڻ جي نتيجي ۾ ناصر زخمي ٿيو جمشيد ڪوارٽر نمبر 2 جهانگير آباد مسجد جي ويجهو نامعلوم طرف کان ايندڙ گولي لڳڻ جي نتيجي ۾ اظهار ولد عابد زخمي ٿيو. شاهه لطيف ٽائون سيڪٽر 21 سي ساٿي چوڪ جي ويجهو جهيڙي جي دوران فائرنگ ۾ واٽهڙو سميت 2 ڄڻا زخمي ٿي پيا. زخمين جي سڃاڻپ محمد اقبال ولد نور محمد ۽ واٽهڙو محمد وسيم ولد عبدالغني جي نالي سان ٿي آهي قصبا اسلاميا ڪالوني نمبر 2 بلال مسجد جي ويجهو فائرنگ ۾ محمود ولد فضل خان، امام سعيد ولد گلزار زخمي ٿي پيا.

بقايا 27 روزاني عبرت

ٽي وي وڊيو سامهون اچي وئي آهي سي سي ٽي وي وڊيو ۾ مير رضا علي خان کي دراز مان هٿيار ڪڍندي ۽ پوءِ اهو هٿيار گاڏي ۾ رکندي ڏسي سگهجي ٿو ان ڪانپوءِ هو ٻيهر باورچي خاني (ڪچن) ڏانهن ويندو نظر اچي ٿو سامهون آيل وڊيو موجب صبح جو 4 لڳي 38 منٽن تي مير رضا علي خان کي واقعي واري هنڌ کان ڪجهه مفاصلي تي اڪيلو ويندي پڻ ڏٺو ويو آهي ياد رهي ته مير رضا علي خان 28 جولاءِ تي پاڪستان ايمپلائيز هائوسنگ سوسائٽي (پي اي سي ايڇ ايس) مان گم ٿي ويو هو جڏهن ته ٻن ڏينهن بعد سنڌس لاش گلستان جوهر مان هٿ آيو هو پوليس موجب هو صبح 4 لڳي 9 منٽن تي آن لائن ٽيڪسي ذريعي گهر مان روانو ٿيو هو. پوليس جو چوڻ آهي ته مقتول جو لاش انتهائي خراب حالت ۾ مليو جڏهن ته ڪيس سيني ۾ گولي هڻي قتل ڪيو ويو هو لاش ملڻ کان هڪ ڏينهن اڳ سنڌس سمورا سوشل ميڊيا اڪائونٽ به بند ڪيا ويا هئا. جاچ اختيارين مقتول جو فون رڪارڊ ۽ رابطن ۾ رهندڙ ماڻهن جي تفصيل حاصل ڪرڻ لاءِ ٽيلي ڪام ڪمپني سان رابطو ڪيو آهي ...

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل
معمولي برسات، وڏو عذاب: لوڊشيڊنگ ۽ ٽلائن ۾ تبديل ٿيندڙ شهر
صفحو 4

محمود شام
هن نظام کي ته ڪِرڻو ئي هو
صفحو 4

سُر گهاتو کي قومي سُر قرار ڏئي سنڌ اسيمبليءَ ۾ قانون پاس ڪيو وڃي!
ذوالفقار خاڪي
صفحو 4

غلام حسين لغاري
سرڪاري سرپرستيءَ ۾ ٿيندڙ اوليائن ۽ بزرگن جا ميلا!
صفحو 4

سيف جا 2500 اسڪول مالي تباهي جو شڪار، 11 لک کان وڌيڪ شاگردن جو مستقبل تباهه

سنڌ حڪومت جي ماتحت هلندڙ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جا اسڪول مالي بحران سبب تباهي جي ڪناري تي پهچي ويا

سنڌ حڪومت طرفان گذريل ڇهن سالن کان اسڪولن اندر پڙهندڙ شاگردن لاءِ سبسڊي ۾ هڪ روپيو به اضافو نه ڪيو ويو، پاليسي ۽ معاهدي تحت هر سال سبسڊي ۾ واڌ ٿيڻ لازمي آهي

ڪچي کان ٻئي درجي تائين في ٻار صرف 800 روپيا، ٽئين کان پنجين تائين هڪ هزار، ڇهين کان اٺين تائين 1,500 ۽ نائين ڏهين لاءِ 2,000 روپيا ڏنا وڃن ٿا

فنڊ مان استادن، هيڊ ٽيچر، پٽيوالي، اسٽيشنري، فرنيچر، بجلي، سولر سسٽم، پيئڻ جي پاڻي، عمارت جي مرمت ۽ ٻين سمورن خرچن جي ادائيگي ڪرڻي پوي ٿي

ٻين تعليمي منصوبن ۽ ادارن تي هزارين روپيا في شاگرد تي خرچ ڪيا وڃن ٿا، جڏهن ته سيف جي اسڪولن کي سالن کان نظرانداز ڪيو ويو آهي: اسڪول پارٽنر

هڪ ٻار جي تعليم جو خرچ هلائڻ ناممڪن ٿي ويو آهي 10 يا 12 هزار روپين جي پگهار تي استاد پنهنجي گهر جو راشن، ٻارن جي تعليم، بجلي جا بل ۽ روزاني خرچ ڪيئن پورو ڪندو

سيکارجا سنڌ جو وڏو وزير مراد علي شاهه، وزير تعليم سردار شاهه، ايم سيف گهنور لغاري ۽ اگزيڪيوٽو ايم ڊي قاضي ڪبير جو فائل فوٽو

نائين ڏهين لاءِ 2,000 روپيا ڏنا وڃن ٿا، جن مان استادن، هيڊ ٽيچر، پٽيوالي، اسٽيشنري، فرنيچر، بجلي، سولر سسٽم، پيئڻ جي پاڻي، عمارت جي مرمت ۽ ٻين سمورن خرچن جي ادائيگي ڪرڻي پوي ٿي، جيڪا موجوده حالتن ۾ ناممڪن بڻجي چڪي آهي. هنن وڌيڪ چيو ته سيف سان معاهدي موجب اسڪول جي عمارت، فرنيچر، ڪرسيون، سولر سسٽم، صاف پاڻي ۽ ٻيون سڀ بنيادي سهولتون اسڪول پارٽنر پنهنجي...

شاگردن سان اهڙو امتيازي سلوڪ ڇو ڪيو پيو وڃي؟ عبرت سان اسڪول پارٽنر ڳالهائيندي چيو ته موجوده مهانگائي ۾ 800 روپين ۾ هڪ ٻار جي تعليم جو خرچ هلائڻ ناممڪن ٿي ويو آهي. 10 يا 12 هزار روپين جي پگهار تي استاد پنهنجي گهر جو راشن، ٻارن جي تعليم، بجلي جا بل ۽ روزاني خرچ ڪيئن پورو ڪندو ۽ استاد معاشي طور پريشان هوندو ته پوءِ تعليم جو معيار ڪيئن بهتر ٿيندو...

اوباوڙو ۾ ايڪسائيز کاتي جي ويئر هائوس ۾ اوچتو باهه ڀڙڪي پئي، ڪيترين ئي گاڏين سڙي ويون

باهه جي نتيجي ۾ منشيات جي مختلف ڪيسن ۾ ضبط ڪيل ڪيترين ئي گاڏين کي باهه وڪوڙي وئي، گهڻي جدوجهد کان پوءِ باهه تي ضابطو آندو ويو

ويئر هائوس ۾ بيهڻل ضبط ٿيل گاڏين مان اڳواٽ ٿيمڻي پرزا ۽ ٻيو سامان ڪڍي وڪرو ڪيو ويندو آهي، پوءِ باهه لڳڻ جو واقعو پيش اچي ٿو: ذريعا

واقعي جي اعليٰ سطحي، شفاف ۽ غيرجانبدار جاچ ڪرائي وڃي، باهه لڳڻ جا اصل سبب معلوم ڪيا وڃن: شهري

اوباوڙو ايڪسائيز کاتي جي ويئر هائوس ۾ لڳل باهه جو ڏيک

اوباوڙو (رپورٽ: غلام قمبر ٻوهڙ) اوباوڙو جي ملڪ ڪالوني ۾ قائم ايڪسائيز کاتي جي ويئر هائوس ۾ اوچتو باهه ڀڙڪي پئي، جنهن جي نتيجي ۾ منشيات جي مختلف ڪيسن ۾ ضبط ڪيل ڪيترين ئي گاڏين کي باهه وڪوڙي وئي. اطلاع ملندي ئي فائر برگيڊ ۽ لاڳاپيل ادارن جون ٽيمون واقعي واري هنڌ پهچي ويون ۽ گهڻي جدوجهد کان پوءِ باهه تي ضابطو آندو. جڏهن ته ڪيترين ئي گاڏين کي سخت نقصان پهتو. ذريعن موجب هي واقعو شڪ...

خيرپور پرسان ڪجور جي ٻڙ کي باهه، متاثر ڳوٺاڻي پاران 5 لک روپين جي نقصان جي دعويٰ

خيرپور (ذ) خيرپور پرسان ڳوٺ محمد صديق شنباڻي ۾ جوابدارن هڪ ڳوٺاڻي جي ڪجور جي ٻڙ کي باهه ڏئي ساڙي ڇڏيو، جنهن سبب متاثر ڳوٺاڻي طرفان لکين رپين جو مالي نقصان ٿيڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي. متاثر ڳوٺاڻي محمد سڪيل شنباڻي صحافين سان ڳالهائيندي الزام هنيو ته جوابدارن سندس ڪجور جي ٻڙ کي باهه ڏئي ساڙي ڇڏيو، جنهن جي نتيجي ۾ باردانو ۽ ڪجور سان ڀريل 35 بورين سڙي خاڪ ٿي ويون. هن چيو ته واقعي سبب ڪيس لڳ ڀڳ 5 لک رپين جو مالي نقصان پهتو آهي. محمد سڪيل شنباڻي وڌيڪ...

سنڌ مان ڪرپشن ۽ اغوا ٿيل ٻارن جي بازيابي لاءِ سائيڪل تي 400 ڪلوميٽر سفر ڪري نوجوان راڌڻپور پهتو

راڌڻپور سنڌ مان ڪرپشن ۽ اغوا ٿيل ٻارن جي بازيابي لاءِ سائيڪل تي 400 ڪلوميٽر سفر ڪندڙ پهتل نوجوان

ٽنڊو محمد خان ضلعي ۾ 20 ڪلاڪن کان تيز هوا سان گڏ برسات

ڪيترائي علائقا برساتي پاڻي هيٺ اچڻ ڪري درجنين ڪچا گهر ڊهي پيا

برسات پوڻ ڪري گهٽين ۽ رستن، سبزين جي فصل کي ڪافي نقصان

پاڻي نيڪالي لاءِ انتظاميه کي اپيل ڪئي آهي، عوام ۽ ڪارڪن ۾ لهر چانيل

ٽنڊو محمد خان مسلسل برسات سبب روڊ تي بيٺل پاڻي جو ڏيک

ٽيل جي ونڊ ڪرڻ سبب عام زندگي مفلوج ٿي وئي آهي: عبدالستار ڪيريو

وفاقي حڪومت پيٽرول جي قيمتن تي ڪنٽرول ڪري عوام کي رليف ڏئي

پ پ اڳواڻ پاران انٽس پبلڪ سوشل فورم 17 سالگره جي تقريب ۾ خطاب

سڪرنڊ انٽس پبلڪ سوشل فورم 17 سالگره تقريب ۾ ڪيڪ ڪاٽيو پيو وڃي

جشن ميلاد النبي ڪائونسل تعلقه سڪرنڊ پاران اڳ ڪمن اجلاس منعقد ڪيو ويو

حيدرآباد ۾ پيلا بچايو ڪميٽي جي سنڌ تي اولڊ ڪئمپس کان پريس ڪلب تائين احتجاجي ريلي

ريلي ۾ وڏي تعداد ۾ عورتن ۽ شهرين شرڪت ڪئي، مظاهرين پاران هٿن ۾ پلي ڪارڊ ۽ بينر کڻي پيلا بچايو سنڌ بچايو جا نعرا

خيرپور پوليس جي وڏي ڪارروائي، 7 لک رپيا نقد رقم ۽ سون جا زيور هٿ ڪري جوابدار گرفتار

دڙو ۾ جسقم پاران غلام عباس راسڪو جي خون سان انصاف لاءِ احتجاجي مظاهرو

شهر ۾ منشيات جو سرعام وڪرو ٿيڻ خلاف ڪارڪنن پاران سخت نعريبازي

دڙو جسقم پاران غلام عباس راسڪو جي خون سان انصاف لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

محرابپور واسي شهري پاران پوليس جي زيادتين خلاف احتجاج

خيرپور ٽاپوليشن کاتي ۾ عورتن جا آرڊر روڪڻ خلاف احتجاج

آرڊر جاري ڪرڻ جي عيوض مبينا طور رشوت طلب ڪئي پئي وڃي: عورت اميدوار

اسان تعليم ۽ قابليت جي بنياد تي نوڪري لاءِ اهل آهيون، مرحلا مڪمل ڪيا آهن

ڏڪڙي ۾ مختلف موبائل نيٽ ورڪ جي خراب سروسز خلاف شهرين جو احتجاج

سڪرنڊ ۾ هانيا اڪيڊمي پاران اير جي ڪيٽ ٽيسٽ لاءِ ٽيسٽ ورڪشاپ

شهر توڙي آس پاس کيٽرن تان شاگردن توڙي شاگردياڻين حصو ورتو

سڪرنڊ هانيا اڪيڊمي پاران ايم جي ڪيٽ ٽيسٽ لاءِ موڪ ٽيسٽ ورتي وئي

ڊپٽي ڪمشنر آفيس خيرپور جي دربار هال ۾ هڪ اهم اجلاس

برسات ۾ امڪاني ٻوڏ واري صورتحال کي منهن ڏيڻ لاءِ جائزو ورتو ويو

رزاق منگي اسان لاءِ رڻ ٻاري ڏئي آهي، ٽمڪيون ڏئي حراسان پيو ڪري: سعيد منگي

ڪوٽڏي ڪبير سعيد منگي رزاق منگي خلاف شڪايت ڪندي

مسسيرڪڙي ۾ ساوڻ جي برسات جو سلسلو وقفي وقفي سان جاري

علائقن ۽ روڊ رستا ۾ هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا

مسلسل برسات کان پوءِ موسم خوشگوار، ٻاهران آيل به شهري گهمڻ ڦرڻ لاءِ ٻاهر نڪتا

مسسيرڪڙي وقفي وقفي سان برسات سبب روڊ تي بيٺل برساتي پاڻي جو ڏيک

ڪوٽ غلام محمد ۾ برسات، موسم خوشگوار، هيٺاهين علائقن ۾ پاڻي بيهجي ويو

ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر پاران چوماسي برسات سبب سرڪاري ڪالن لاءِ الرٽ جاري

خيرپور ۾ عدالتي ڪارڪنن جو بائيڪاٽ، وڪيلن پاران احتجاجي مظاهرو

وڪيل نسيم سيال ۽ فيملي سان ڪانسٽيبلن پاران غيرمناسب عمل خلاف نعريبازي

انسانيت حقن جي لتاڙ ڪئي وئي، سلوڪ جي شڪايت ڪري عدالت: نسيم سيال

خيرپور پوليس جي ڪامياب ڪارروائي، هٿ ڪڙيل زخمي حالت ۾ گرفتار

فائرنگ جي ڏي وٽ ۾ ڏاڙيل زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو

ٻه ساٿي فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا، سنڌن گرفتاري لاءِ سرچ آپريشن جاري

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم – سعودي عرب ۾ 2 ريال
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزاني عبرت
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

سومر 03 آگسٽ 2026ع

معمولي برسات، وڏو عذاب: لوڊشيڊنگ ۽ تلائن ۾ تبديل ٿيندڙ شهر

چوڻ لاءِ ته اسين هڪ ائٽمي طاقت رکندڙ رياست آهيون پر معمولي برسات اسان جي پوري زندگيءَ کي درهم برهم ڪري ڇڏي ٿي. شهرن جون گهٽيون، رستا ۽ بازارون تلائن جو منظر پيش ڪرڻ لڳن ٿيون. جڏهن ته ٻئي پاسي بجلي جي طويل لوڊشيڊنگ ماڻهن جي زندگي عذاب بڻائي ڇڏي ٿي. اهو سوال اڄ هر شهري جي ذهن ۾ آهي ته آخر هر سال ساڳيو منظر ڇو ورجايو وڃي ٿو؟ سنڌ جي وڏن شهرن کان وٺي ننڍن شهرن ۽ ڳوٺن تائين نيڪال آب جو نظام تقريباً ناڪام نظر اچي ٿو جيئن ئي برسات پوي ٿي پاڻي رستن تي بيهجي وڃي ٿو ڪيترن ئي علائقن ۾ پاڻي ڏينهن جا ڏينهن ٿلهو رهي جنهن سبب آمدرفت متاثر ٿئي ٿي، ڪاروبار بند ٿي وڃن ٿا. شاگرد اسڪولن ۽ ڪاليجن تائين پهچي نٿا سگهن ۽ مريضن کي اسپتالن تائين پهچڻ ۾ ڏکيائيون پيش اچن ٿيون. اهو منظر رڳو ڪنهن هڪ شهر تائين محدود ناهي پر حيدرآباد، ڪراچي، سکر، ميرپورخاص، لاڙڪاڻو ۽ ٻين ڪيترن ئي شهرن ۾ هر سال اهڙين ئي ڏسڻ ۾ اچي ٿو انهيءَ صورتحال جو وڏو سبب ناقص شهري منصوبابندي، نالن جي صفائي ۾ غفلت ۽ لاڳاپيل ادارن جي بي ڌياني آهي. برساتي پاڻي جي نيڪال لاءِ جيڪي نالا ۽ ڊرينيج سسٽم موجود آهن انهن جي وقت سر صفائي نه ٿيڻ سبب پاڻي بيهجي وڃي ٿو ڪيترن هنڌن تي نالن تي غيرقانوني اڏاوتون به پاڻي جي وهڪري ۾ رڪاوٽ بڻيل آهن افسوس جي ڳالهه اها آهي ته هر سال برساتن کان اڳ تيارين جون وڏيون وڏيون دعوائون ڪيون وڃن ٿيون، پر پهرين برسات ئي انهن دعوائن جي حقيقت ظاهر ڪري ڇڏي ٿي. ٻئي طرف برسات دوران بجلي جي ڊگهي لوڊشيڊنگ ماڻهن جي تڪليفن ۾ ٻيڻو اضافو ڪري ٿي. برسات شروع ٿيندي ئي اڪثر علائقن جي بجلي ڪلاڪن، بلڪ ڪڏهن ڪڏهن ته ڏينهن تائين بند رهي ٿي. بجلي ورهائيندڙ ادارا حفاظتي سببن جو جواز پيش ڪن ٿا، پر عوام جو سوال اهو آهي ته جيڪڏهن جديد نظام ۽ مناسب سار سنڀال موجود هجي ها ته معمولي برسات کان پوءِ ايتري ڊگهي بندش جي ضرورت ڇو پيش اچي؟ سخت گرمي، نمي ۽ مڇرن جي آزار ۾ بجلي نه هجڻ ماڻهن جي زندگي کي بيحد مشڪل بڻائي ڇڏي ٿو. لوڊشيڊنگ جا اثر رڳو گهرن تائين محدود ناهن اسپتالن، ننڍن ڪاروبارن، صنعتن، پاڻي جي فراهمي ۽ مواصلاتي نظام تي به ان جا منفي اثر پون ٿا. ڪيترن ئي علائقن ۾ بجلي نه هجڻ سبب پاڻي جي فراهمي به بند ٿي وڃي ٿي، جنهن ڪري ماڻهو پيئڻ جي صاف پاڻي لاءِ پريشان ٿين ٿا. اهڙي صورتحال ۾ شهري ٻنهي طرفن کان متاثر ٿين ٿا هڪ طرف گهٽين ۾ بيٺل پاڻي ۽ ٻئي طرف بجلي جي اڻهوند. برسات کان پوءِ بيٺل پاڻي صحت لاءِ پڻ وڏو خطرو آهي. اهڙو پاڻي مڇرن جي واڌ ويجهه جو سبب بڻجي ٿو جنهن سان مليريا، ڊينگي ۽ ٻين بيمارين جو خطرو وڌي وڃي ٿو گندي پاڻي مان بدبو جراثيم ۽ آلودگي پکڙجي ٿي، جيڪا ٻارن، بزرگن ۽ بيمار ماڻهن لاءِ وڌيڪ نقصانڪار ثابت ٿئي ٿي. صحت کاتي کي هر سال اهڙي صورتحال سان منهن ڏيڻو پوي ٿو پر جيڪڏهن بنيادي شهري سهولتن کي بهتر بڻايو وڃي ته انهن خطرن کي گهڻو گهٽائي سگهجي ٿو ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته حڪومت، مڪاني ادارا، واپڊا ۽ بجلي ورهائيندڙ ڪمپنيون رڳو هنگامي بيان ڏيڻ بدران عملي قدم کڻن. برساتن کان اڳ نالن جي مڪمل صفائي جديد ڊرينيج نظام جي تعمير، پمپنگ اسٽيشنن جي ڪارڪردگي ۾ بهتري، غيرقانوني قبضا ختم ڪرڻ ۽ بجلي جي نظام کي موسمي حالتن مطابق مضبوط بڻائڻ وقت جي اهم ضرورت آهي. ساڳئي وقت احتساب جو اهڙو نظام به هجڻ گهرجي جنهن تحت غفلت ڪندڙ عملدارن کان جوابدهي ڪئي وڃي.

برسات نعمت آهي، ان کي عوام لاءِ زحمت نه بڻايو وڃي. سنڌ جي شهرن کي اهڙي بنيادي ڍانچي جي ضرورت آهي، جيڪو موسمي چئلينجن کي منهن ڏئي سگهي. حڪومت کي هاڻي روايتي بيانن بدران مستقل ۽ پائيدار حل اختيار ڪرڻا پوندا، ڇو ته هر سال ساڳئي نااهلي کي قسمت سمجهي قبول ڪرڻ نه عوام جي مجبوري آهي ۽ نه ئي جديد دور جي تقاضا.

اڄوڪو ڏينهن ..... 03 آگسٽ

محمد بخش دائودپوٽو

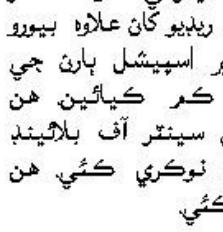
اڄ ريڊيو پاڪستان حيدرآباد جي مشهور صداڪار محمد بخش دائودپوٽي جي جنم جو ڏينهن آهي. هن جو جنم 3 آگسٽ 1949ع تي ڪاهي روڊ حيدرآباد ۾ ٿيو سندس والد پير ڏني دائودپوٽي جو تعلق نصرپور جي مشهور دائودپوٽا خاندان سان هو. محمد بخش ابتدائي تعليم حيدرآباد جي قاضي عبدالقيوم پرائمري اسڪول مان حاصل ڪئي. جڏهن ته مئٽرڪ جو امتحان نور محمد هاءِ اسڪول حيدرآباد مان پاس ڪيائين. هن بارهين ڪلاس جو امتحان مسلم سائنس ڪاليج حيدرآباد مان پاس ڪيو بي اي سچل سرمست آرٽس ڪاليج حيدرآباد مان ۽ ايم اي (معاشيات) جي سند سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيائين. ان کان علاوه بي ايڊ، ايم ايڊ ۽ ڪمپيوٽر سائنس ۾ ڊپلوما پڻ ڪيائين. هن 1967ع کان بحيثيت صداڪار ۽ ڊراما آرٽسٽ طور ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تي ڪم ڪرڻ شروع ڪيو ۽ عمر جي آخري حصي تائين انهيءَ ريڊيو اسٽيشن سان لاڳاپيل رهيو. هن ريڊيو جي مشهور پروگرام فتح خان جي ڪچهريءَ ۾ ڪيترائي سال ڪمدار جو ڪردار ادا ڪيو. ريڊيو کان علاوه بيورو آف ڪريڪيولم ۾ اسپيشل ٻارن جي استاد طور به ڪم ڪيائين. هن گورنمينٽ سروس سينٽر آف بلائينڊ حيدرآباد ۾ پڻ نوڪري ڪئي. هن 2020ع ۾ وفات ڪئي.

مختيار اڳڙو

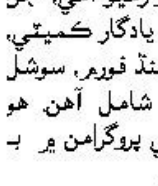
ايم اي (پوليٽيڪل سائنس) جي سند سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيائين. هن اسڪول واري زماني کان لکڻ شروع ڪيو هن جون لکيل ڪهاڻيون، مضمون، ڪالم ۽ ڊائريءَ جا ورق مختلف اخبارن ۽ رسالن ۾ ڇپجندا رهيا آهن. هو سنڌي ادبي سنگت ٽنڊو آدم جو سرگرم ڪارڪن ۽ عهديدار رهيو آهي. هن پنهنجي ساٿي اديبن سان ملي ٽنڊو آدم ۾ "پدم پبليڪيشن" جو بنياد رکي ڪيترائي ڪتاب ڇپرايا آهن. ان کان علاوه "سانگيڙا پبليڪيشن" ۽ "ڪنول پبليڪيشن" ٽنڊو آدم سان لاڳاپيل رهيو آهي. هن "سڏ" رسالو پڻ جاري ڪيو. هو مختلف سماجي ۽ ادبي تنظيمن ۾ سرگرمين سان حصو وٺندو رهيو آهي. جن ۾ استاد منظور علي خان يادگار ڪميٽي، شيخ اياز مزار ڪميٽي، سنڌ فورم، سوشل واچ ۽ ويلفيئر ڊولپمينٽ شامل آهن. هو ايف ايم 91 ٽنڊو آدم جي پروگرامن ۾ به شرڪت ڪندو رهيو آهي.

جنيد احمد سومرو

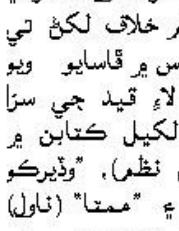
اڄ مشهور سياستدان جنيد احمد سومري جي جنم جو ڏينهن آهي. هو 3 آگسٽ 1954ع تي شڪارپور ۾ ڄائو هو شهيد الهه بخش سومري جو پوٽو هو هو بارهين ڪلاس تائين شڪارپور ۾ پڙهيو ۽ بعد ۾ دائود انجنيئرنگ ڪاليج (هاڻوڪي يونيورسٽي) ڪراچيءَ مان اليڪٽرانڪ انجنيئرنگ ۾ گريجوئيشن ڪيائين. شاگرديءَ واري زماني ۾ قوم پرست لڏي جو ساٿاري رهيو. 1985ع وارين غير جماعتي چونڊن ۾ صوبائي اسيمبليءَ جو ميمبر بڻيو 1990ع ۾ سنڌ نيشنل فرنٽ ۾ ۽ بعد ۾ پيپلز پارٽي شهيد ڀٽو گروپ ۾ شامل ٿيو اڳتي هلي پاڪستان پيپلز پارٽيءَ ۾ شامل ٿيو هن 9 آگسٽ 2009ع تي وفات ڪئي.

ڪيمچند شرما

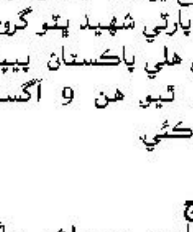
اڄ ڪوهستان جي مشهور ليکڪ ڪيمچند شرما جي جنم جو ڏينهن آهي. هي ناليوارو اديب 3 آگسٽ 1953ع ۾ ٿاڻي بولا خان تعلقي جي ڳوٺ مول شريف ۾ جهمترام شرما جي گهر ۾ پيدا ٿيو هو هڪ بهترين ڪهاڻيڪار، ناول نگار ۽ شاعر هو وڏيرڪي نظام خلاف لکڻ تي کيس هڪ ڪوڙي ڪيس ۾ ڦاسايو ويو ۽ کيس هڪ مهيني لاءِ قيد جي سزا ڀوڳڻي پئي. هن جي لکيل ڪتابن ۾ "وڏڪا جي ڏيپ" (نثري نظم)، "وڏيرڪو فيصلو" (ڪهاڻيون) ۽ "ممتا" (ناول) شامل آهن. هن 29 مئي 2021ع تي هي جهان ڇڏيو.

الهداد زرداري

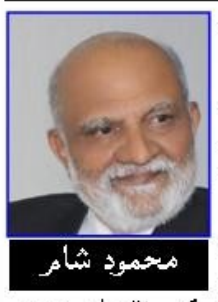
اڄ مشهور راڳيءَ الهداد زرداريءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. هن ناليواري راڳيءَ جو جنم موري ويجهو ڳوٺ مڪرياريءَ ۾ پورهيت باغ علي زرداريءَ جي گهر ۾ ٿيو هن مئو ميراسي ۽ استاد قوتي زرداريءَ کان راڳ ۽ جهرڪيءَ جي سکيا ورتي ۽ 12 ورهين جي ننڍي ڄمار کان ڳائڻ شروع ڪيو هن سنڌيءَ سان گڏ سرائڪي، بلوچي ۽ پنجابي ڪلام ڳايا. هن جي آواز ۾ ڪيترائي ڪلام ريڊيو پاڪستان حيدرآباد، ڪراچي ۽ بهاولپور تي رڪارڊ ٿيا. سندس فن جي مڃتا طور کيس ڪيترن ئي ايوارڊن سان نوازيو ويو. جن ۾ ڀٽائي ايوارڊ، ذوالفقار علي ڀٽو ايوارڊ، ميان نصير ايوارڊ ۽ مصري شاهه ايوارڊ شامل آهن. تاريخ 3 آگسٽ 2019ع تي سندس ساهه جو سڳو ٽٽي پيو.

ساگر ڍراج

اڄ مشهور اديب ۽ پبلشر ساگر ڍراج جي جنم جو ڏينهن آهي. هن 3 آگسٽ 1962ع تي ٽنڊي آدم ۾ پنهنجي حياتيءَ جي سفر جي ابتدا ڪئي. گريجوئيشن تائين سموري تعليم ٽنڊي آدم مان حاصل ڪيائين. جڏهن ته

هن نظام کي ته ڪِرڻو ئي هو

محمود شام

اسان خميس ڏينهن الله تعاليٰ آڏو عاجزي سان دعائون گهريون هيون. انهيءَ ئي شام اهو محسوس ٿيو ته اهي دعائون قبول ٿي ويون آهن. جنهن نظام بابت اسان شڪايتون ڪندا رهيا آهيون ۽ جنهن ملڪ جي اڪثريت کي بي وس بڻائي ڇڏيو آهي. ان بابت وفاقي گهرو وزير محسن نقوي ڪليل لفظن ۾ اعلان ڪيو ته موجوده نظام ڪري پيو آهي. هن چيو ته پاڪستان تحريڪ انصاف سميت سڀئي سياسي جماعتون گڏ ٿين ۽ اسٽيڪ هولڊرز گڏ ويهي ملڪ جي مستقبل بابت فيصلو ڪن.

اڄو ته 30 جولاءِ 2026ع تي 47 ورهين جي محسن نقوي جي انتهائي حيران ڪندڙ بيان جا اهم نقطا ڏسون: جنهن نظام ۾ اسين رهون ٿا، اهو تباهه ٿي چڪو آهي. نوان انتظامي يونٽ يا صوبا هاڻي ناگزير بڻجي ويا آهن. جيستائين سياستدان ملڪ جو نظام درست نه ڪندا، فيلڊ مارشل جي سموري محنت جو ڪو فائدو نه ٿيندو پي ٽي آءِ سميت سڀئي سياسي جماعتون متحد ٿين. نوجوان يا سندس لفظن ۾ "ڪاڪروچ". جيڪڏهن گڏ ٿي ويا ته هر شيءِ الٽي ڪري ڇڏيندا. نوجوان ميرٽ جي بنياد تي روزگار جا موقعا ۽ شفاف نظام چاهين ٿا. جيڪڏهن اهو نظام هلندو رهيو ته ڏهن سالن کان پوءِ به اسين ساڳين مسئلن تي ڳالهائي رهيا هونداسين. اسان جو بجيٽ منفي بنيادن تي ٺهي ٿو يعني هر سال اهو سوچيو وڃي ٿو ته ڪيترو قرض وٺڻو آهي. پاڪستان کي هن حالت تائين پهچائڻ جا ذميوار اهي ئي ماڻهو آهن جيڪي هتي ويٺا آهن. فيلڊ مارشل ڪيترائي ڀيرا چيو آهي ته جمهوريت کي پٽڙي تان لهڻ نه ڏينداسين. باني پي ٽي آءِ بابت فيصلو عدالتون ڪنديون. هن وقت هر سياسي جماعت رڳو پنهنجي مفاد بابت سوچي رهي آهي. نوجوانن کي ليپ ٽاپ يا ٿوري مالي مدد ڏئي خاموش نٿو ڪرائي سگهجي. هڪ شخص تمام گهڻي محنت ڪري سڀ ڪجهه تيار ڪري پيش ڪري رهيو آهي. هو ريڊ لائين پار ڪرڻ نٿو چاهي. حڪومت پنهنجو آئيني مدو پورو ڪندي. آمريڪا سان لاڳاپا پهرين ڪيترا به سٺا ٿي وڃن، جيڪڏهن ملڪي نظام درست نه ٿيو ته ان مان ڪو فائدو نه ٿيندو. مهذب ۽ جمهوري ملڪن ۾ جيڪڏهن ڪابينا جو ڪو ايترو اهم وزير اهڙو بيان ڏئي، ته پارلياماني حڪومت جو جاري رهڻ ڏکيو ٿي پوندو. نئون وزيراعظم آڻڻ يا نئين عوامي مينڊيٽ لاءِ شفاف چونڊون ڪرائڻ لازمي سمجهيو ويندو گهٽ ۾ گهٽ پارليامينٽ جو گڏيل اجلاس ضرور سڏايو ويندو.

ڪالهه آچر هو. خاندان سان گڏ ويهي ڳالهائڻ جو ڏينهن. هاڻي جڏهن نون صوبن جي بحث شروع ٿي چڪي آهي ته توهان جا ٻار به اوهان کان اهوئي سوال ڪندا. ايم ڪيو ايم جا خالد مقبول صديقي ۽ مصطفيٰ ڪمال، جيڪي انهيءَ ئي ڪابينا جا ميمبر آهن. اڳ ۾ ئي ڪراچي ۽ حيدرآباد جي جلسن ۾ نون صوبن جو مطالبو ڪري چڪا آهن. هاڻي ڏسڻو اهو آهي ته غير سياسي، غير جماعتي پر انتهائي بااثر سول شخصيت جو هي بيان پاڪستان جي تاريخ جي ڪهڙي مرحلي تي سامهون آيو آهي. عالمي منظرنامي تي ڏٺو وڃي ته دنيا جي وڏي فوجي، سياسي ۽ معاشي طاقت آمريڪا هن وقت ايران جهڙي نسبتاً ننڍڙي ملڪ جي مزاحمت سبب ڏکيائين کي منهن ڏئي رهيو آهي. عالمي سطح تي اها بحث هلي رهي آهي ته آمريڪا هاڻي اڳ وانگر واحد وڏي طاقت نه رهيو آهي. پاڪستان جي موجوده حڪومت آمريڪا جي اتحادي به آهي ۽ ثالثي جو ڪردار به ادا ڪري رهي آهي. پاڪستان سعودي عرب کان پوءِ ڪويت ۽ قطر سان دفاعي معاهدن تي به ڳالهائي رهيو آهي. جڏهن ته چين ۽ روس ايران جي حمايت ڪري رهيا آهن. علائقائي صورتحال به تيزي سان تبديل ٿي رهي آهي. هندستان ۾ نوجوان احتجاج ڪري رهيا آهن. مودي حڪومت پريشان آهي. جڏهن ته نيپال ۽

بنگلاديش ۾ نوجوان تحريڪن حڪومتون تبديل ڪرائي ڇڏيون آهن. ملڪ اندر به صورتحال انتهائي ڳڻتي جوڳي آهي. آزاد ڪشمير ۾ پنجاهه ڏينهن کان وڌيڪ عرصي کان ڌرڻا جاري آهن. سيڪيورٽي فورسز ۽ ٻين صوبن جي پوليس به احتجاجن تي مڪمل ضابطو آڻي نه سگهي آهي. بلوچستان ۾ سرڪاري ملڪيتن کي نقصان پهچي رهيو آهي ۽ ججن جا قتل ٿي رهيا آهن. خيبرپختونخوا جي ضم ٿيل قبائلي ضلعن ۾ سيڪيورٽي قافلن ۽ پوليس اسٽيشنن تي لڳاتار حملا ٿي رهيا آهن. سنڌ ۾ اردو ڳالهائيندڙن ۽ سنڌي ڳالهائيندڙن وچ ۾ ڇڪتاڻ وڌي رهي آهي. آزاد ڪشمير ۾ چونڊن بابت حڪمران جماعتون هڪ ٻئي تي سنگين الزام هڻي رهيون آهن. مستقبل جا امڪاني وزيراعظم جا اميدوار مريم نواز ۽ بلاول ڀٽو زرداري هڪ ٻئي خلاف سخت بيان ڏئي رهيا آهن. نئين سيڙپڪاري نٿي اچي، پيٽرول مهانگو ٿي رهيو آهي. آءِ ايم ايف کان قرض وٺڻ تي پاڙيو پيو وڃي، جڏهن ته ريڪوڊڪ سميت ملڪ جا معدني وسيلا اڃا به مڪمل استعمال جا منتظر آهن.

واڳهه کان گوادر تائين بيچيني پکڙيل آهي. عوام مايوس آهي. وزيراعظم نه قوم کي اعتماد ۾ وٺي رهيو آهي، نه ئي پارليامينٽ ۾ ڪو واضح پاليسي بيان ڏنو ويو آهي. سوشل ميڊيا تي اهو تاثر عام آهي ته موجوده حڪومت تبديل ٿيڻ واري آهي. نئون نظام آندو پيو وڃي يا وري طاقتور حلقا ڪمزور ٿي ويا آهن. هاڻي اهو به ڏسڻو پوندو ته جنهن نظام جي ڪرڻ جي ڳالهه ڪئي پئي وڃي، اهو ڪهڙو نظام آهي. دفاع واري وزير خواجه آصف ان کي "هائبرڊ نظام" سڏي ٿو ۽ چوي ٿو ته في الحال اهوئي هلي سگهي ٿو. بظاهر ملڪ ۾ پارلياماني نظام آهي پر ان جون حقيقي جمهوري روايتون ۽ ادارتي توازن برقرار ناهن. پارليامينٽ کي عملي طور اعليٰ حيثيت حاصل ناهي. آئيني ترميمن کان پوءِ حڪومت تي نظر رکڻ وارن ادارن جا اختيار محدود ٿي ويا آهن. عدليه تي به سوال اٿن ٿا. معاشي طور ملڪ قرضن تي هلي رهيو آهي. خودڪفالت ۽ سادگي اختيار ڪرڻ لاءِ سنجيده قدم نظر نٿا اچن. ميرٽ جو نظام ڪمزور آهي. پارليامينٽ ۽ صوبائي اسيمبلين جا ميمبر پنهنجون پگهارون ۽ مراعتون وڌائي رهيا آهن. جڏهن ته جاگيردار، وڏيرا، سردار ۽ ٺيڪيدار قانون کي پنهنجي مفادن لاءِ استعمال ڪري رهيا آهن. موجوده نظام 1985ع جي غير جماعتي چونڊن کان پوءِ 'اقتدار جي منتقلي' بدران 'اقتدار جي شراڪت' واري سوچ هيٺ وجود ۾ آيو. جنهن کي اڪثر ماڻهو هائبرڊ نظام چون ٿا. جيڪڏهن محسن نقوي جي چوڻ موجب اهو نظام واقعي ڪري چڪو آهي ته شايد اها تبديلي خراب نه هجي، ڇو ته علامه اقبال چيو هو:

'جو شاخ نازک په آشيانه بنے گا،
ناپائيدار ہوگا.'

هن نظام جو حقيقي متبادل اهڙي جمهوريت آهي، جتي رڳو قانون جي حڪمراني هجي، ڪو به ادارو ٻئي اداري جي اختيارن ۾ مداخلت نه ڪري. صرف نوان صوبا يا نوان انتظامي يونٽ قائم ڪرڻ سان مسئلو حل نه ٿيندو ان لاءِ ملڪ گير ريفرنڊم ٿيڻ گهرجي. سياسي جماعتن سان گڏ يونيورسٽيون، تحقيقي ادارا، ديني مدرسا، ميڊيا، واپاري، صنعتڪار ۽ سماج جا ٻيا طبقا به سڄي حڪمراني بابت سنجيده بحث ۽ تحقيق ڪن. وفاقي، صوبائي، بلدياتي ۽ عدالتي اختيارن جو نئون تعين ڪيو وڃي. اقتدار جي شراڪت بدران اقتدار جي حقيقي منتقلي ڏانهن وڌڻ گهرجي، جيڪا صرف آزاد، منصفاڻين چونڊن ۽ هڪ بااختيار اليڪشن ڪميشن وسيلي ئي ممڪن ٿي سگهي ٿي.

عبرت پوسٽ (اداري جو خط جي متن سان متفق هجڻ ضروري ناهي)

نوان صوبا ٺاهڻ جون افواهون ۽ صوبائي ٽوڙي قومي قيادت جا سامهون ايندڙ بيان!

سنڌ ۾ نئين صوبي جي قيام بابت وفاقي گهرو وزير محسن نقوي جي بيان کان پوءِ ملڪ جي سياسي ماحول ۾ هڪ ڀيرو ٻيهر بحث جنم ورتو آهي. پيپلز پارٽي سنڌ جي صدر نثار کهڙو ان بيان کي نه رڳو غير ذميواراڻو قرار ڏنو آهي پر ان کي جمهوريت ۽ وفاقي نظام خلاف قرار ڏيندي محسن نقويءَ کان فوري استعيفا جو مطالبو پڻ ڪيو آهي. ان سان گڏ صوبائي وزير سعيد غني به واضح لفظن ۾ چيو آهي ته سنڌ جا ماڻهو ۽ چونڊيل نمائندا صوبي جي ورهاست نٿا چاهين، تنهن ڪري ڪنهن به غير لاڳاپيل ڌر کي سنڌ بابت اهڙا بيان ڏيڻ جو ڪو اخلاقي يا آئيني حق حاصل ناهي.

حقيقت اها آهي ته پاڪستان جو آئين نون صوبن جي قيام بابت مڪمل ۽ واضح رهنمائي فراهم ڪري ٿو. آئين جي آرٽيڪل 239 موجب ڪنهن به صوبي جي حدن ۾ تبديلي يا نئين صوبي جي قيام لاءِ لاڳاپيل صوبي جي اسيمبليءَ مان ٻه ٽهائي اڪثريت سان قرارداد جي منظوري لازمي آهي. ان ڪري ڪنهن به وزير، سياسي اڳواڻ يا اداري جي راءِ ان آئيني طريقيڪار جي جاءِ نٿي وٺي سگهي. اهوئي سبب آهي جو نثار کهڙي پنهنجي پريس ڪانفرنس ۾ چيو ته جيڪڏهن ماضيءَ ۾ پنجاب اسيمبلي نئين صوبي بابت قرارداد منظور ڪئي هئي ته بحث به اتي کان شروع ٿيڻ گهرجي، سنڌ کي غير ضروري تڪرارن ۾ ڦاسائي سياسي ماحول خراب ڪرڻ مناسب ناهي. سنڌ رڳو هڪ انتظامي يونٽ نه پر پاڪستان جي تاريخ، تهذيب، ثقافت ۽ قومي سڃاڻپ جو اهم مرڪز آهي. سنڌ جي وحدت بابت حساسيت ڪا نئين ڳالهه ناهي. ماضيءَ ۾ به جڏهن به صوبي جي ورهاست يا نون صوبن جو سوال اٿيو آهي ته سنڌ جي مختلف سياسي، سماجي، علمي ۽ قومي ڌرين ان جي مخالفت ڪئي آهي. انهيءَ جو بنيادي سبب اهو آهي ته سنڌ جي وحدت کي هتي جي ماڻهن پنهنجي تاريخي، ثقافتي ۽ آئيني حقن سان ڳنڍيل

سمجهيو آهي. اهو به نظرانداز نٿو ڪري سگهجي ته پاڪستان هن وقت شديد معاشي مسئلن کي منهن ڏئي رهيو آهي. مهانگائي، بيروزگاري، قرضن جو وڌندڙ بار، توانائي جو بحران، پاڻيءَ جي کوٽ ۽ ترقياتي منصوبن لاءِ محدود وسيلا حڪومت آڏو وڏا چئلينج آهن. اهڙي وقت ۾ نون صوبن جي قيام بابت بحث نه رڳو سياسي اختلافن کي هٿي ڏئي سگهي ٿو پر ان سان نون انتظامي ڍانچن، گورنرن، وڏن وزيرن، اسيمبلين ۽ سرڪاري ادارن تي اربين رپين جا اضافي خرچ به ايندا. اهڙي معاشي صورتحال ۾ قومي ترجيحن جو رخ عوامي مسئلن جي حل ڏانهن هجڻ گهرجي، نه ڪي اهڙن معاملن ڏانهن، جيڪي وڌيڪ سياسي ڇڪتاڻ پيدا ڪن.

جمهوريت جو حسن اختلاف راءِ ۾ ضرور آهي پر اختلاف جو مطلب اهو هرگز ناهي ته آئين کي نظرانداز ڪيو وڃي يا اهڙا بيان ڏنا وڃن، جيڪي وفاقي وحدت بابت شڪ ۽ شبها پيدا ڪن. پاڪستان جي سياسي تاريخ اڳ ئي غير جمهوري مداخلتن، آئيني بحرانن ۽ سياسي ٽڪراءَ جا ڪيترائي دور ڏسي چڪي آهي. ان ڪري اڄ جي ضرورت اها آهي ته سڀئي سياسي قوتون ۽ حڪومتي نمائندا اهڙي ٻولي استعمال ڪن، جيڪا قومي يڪجهتي، ادارن جي احترام ۽ آئيني بالادستيءَ کي هٿي ڏئي. حقيقت اها آهي ته اڄ پاڪستان کي سياسي ڇڪتاڻ کان وڌيڪ قومي اتحاد، معاشي بحالي، قانون جي حڪمراني ۽ عوامي مسئلن جي حل جي ضرورت آهي. وفاق ۽ صوبن جي وچ ۾ اعتماد جو رشتو مضبوط ڪرڻ، آئين تي مڪمل عملدرآمد يقيني بڻائڻ ۽ جمهوريت کي بنا ڪنهن رڪاوٽ جي اڳتي وڌائڻ ئي ملڪي ترقيءَ جو واحد رستو آهي. سنڌ جي وحدت، پاڪستان جي وفاقي ڍانچي ۽ آئين جي بالادستيءَ تي ڪنهن به قسم جي سياست کان پاسو ڪرڻ سڀني سياسي ڌرين جي گڏيل ذميواري آهي، ڇاڪاڻ ته مضبوط وفاق ئي مضبوط پاڪستان جي ضمانت بڻجي سگهي ٿو.

رياض علي / ڪراچي

سُرگهاتو کي قومي سُر قرار ڏئي سنڌ اسيمبليءَ ۾ قانون پاس ڪيو وڃي!

ذوالفقار خاڪي

شاهه عبداللطيف ڀٽائي رح جو ساليانو 283هون عرس مبارڪ خيرن سان پنهنجي پڄاڻيءَ تي پهتو. ميلي دوران سمورا انتظام حساب دستور مناسب رهيا. بهرحال سيڪيورٽيءَ جي حوالي سان ذميوار ادارن کي سرخ سلام هجي. سندن سخت چيڪنگ سسٽم سبب ميلو پرامن رهيو جڏهن ته سگهڙن جي ڪانفرنس يا محفل موسيقيءَ جو پڻ لطيف جي پانڌيئڙن خوب لطف ماڻيو. خاص ڪري استاد رجب فقير، زوار فقير، استاد شفيع فقير، استاد رفيع فقير، شوڪت علي سميت استاد اقرار وحيد علي خان خوب داد حاصل ڪئي. جڏهن ته استاد شمن علي ميراليءَ کي هن سال بهترين سنگر جو لطيف ايوارڊ مليو جيڪو سندس حق هو. شمن علي ميرالي جي گائيڪي سنڌي ٻولي ۽ موسيقيءَ جي ترقيءَ ۾ ڀرپور ڪردار ادا ڪيو آهي. جنهن تي تفصيل وار مضمون لکي سگهجي ٿو. هوڏانهن ڊائريڪٽر ثقافت کاتو حبيب الله ميمڻ جي خدمتن کي نه ساراهڻ وڏي ناانصافي ٿيندي، ڇو ته هو جهڙوڪر هن ڪاج جو روح روان آهي. جيڪو فنڪارن ۽ سگهڙن وغيره جي بڪنگ جي مرحلن کي خيرخوبي سان انجام ڏئي ٿو. اسان کي خوشي آهي ته اسان حڪومت کي عرض ڪيو هو ته حبيب الله ميمڻ جي خدمتن آڏار کيس لطيف ايوارڊ ملڻ گهرجي ۽ هن سال اهو ايوارڊ حبيب الله صاحب کي مليو آهي. جنهن تي کيس واڌايون هجن. سائين خير محمد ڪلوڙ صاحب سيڪريٽري ثقافت کاتو سنڌ جي لاءِ پڻ اهوئي عرض ته هن صاحب جون لطيف سائين لاءِ خدمتون آهن. کيس پڻ ايوارڊ ملڻ گهرجي. ڪامورن لاءِ اهڙا ايوارڊ سچ ته ڪارڪردگيءَ جي بهتريءَ لاءِ اڳتي هلي وڏو فائديمند قدم سمجهيو ويندو. هن سال اسان سنڌ حڪومت کي هڪ ٻيو به عرض ڪيو هو ته شاهه جو رسالو اسانجو مقدس رهنما قومي دستاويز آهي. جنهن ۾ شاهه سائين جا ڏنل سمورا سر انساني ترقي پائيچاري انسان جي عروج لاءِ اتساهه ڏياريندڙ بيتن جو انمول خزانو آهن پر سر "گهاتو" هڪ اهڙو سر آهي. جيڪو ڪراچيءَ جي پسمنظر کي سامهون رکي لطيف سائين سمنڊ جي ڪُوڙهي اپياس بعد سرجيو آهي. اهو سر مشڪل ۾ قدم وڌائڻ جي حوالي سان وڏو معياري سبق آموز سر آهي. جنهن لاءِ اسانجو عرض آهي ته سرگهاتو کي سنڌ جو قومي سر قرار ڏيڻ گهرجي. جيئن سنڌ جو نوجوان نسل مشڪلاتن جي سمنڊ ۾ بهادري سان گهڙي زندگيءَ جون ضرورتون پوريون ڪرڻ جو سامان هٿ ڪري باعزت ۽ خوشحال زندگي گذاري سگهي. اسان جي راءِ موجب سنڌ حڪومت جو اهڙو فيصلو سنڌ جي وحدت جون پاڙون پڻ پختيون ڪندو گڏوگڏ اسان جي ايندڙ نسل کي پڻ شاهه جي ڪلام سان جديد ارتقائي تبديلين جي حوالي سان مشاهدي ۽ عمل جي حوالي سان جوڙي رکڻ جو فريضو ادا ڪندو رهندو. شاهه عبداللطيف ڀٽائي رح جو سمورو رسالو سنڌ سميت دنيا جي سمورن پيڙهيل طبقن کي ترقي ۽ خوشحالي جون راهون ڏيکاريندڙ بيتن جو خزانو آهي پر جيڪڏهن غور سان ڏسجي ته شاهه جي رسالي ۾ آيل سر گهاتو انسان کي مشڪلاتن جي سمنڊ ۾ گهڙي هڙ حاصلات جي ڏس ۾ اتساهه ڏياري ٿو. تنهنڪري سنڌ جي نوجوانن کي واپار تعليم روزگار ۽ زندگي جي هر شعبي ۾ اڳتي وڌي فائدا ماڻڻ جي راهه ۾ رهنمائيءَ لاءِ شاهه جي رسالي جي سر گهاتو کي سنڌ جو قومي سر قرار ڏيڻ گهرجي. اسان بهرحال هاڻ سنڌ اسيمبليءَ جي سمورن ميمبرن کي گذارش ڪريون ٿا ته سر گهاتو کي سنڌ جو قومي سر قرار ڏيارڻ لاءِ سنڌ اسيمبلي ۾ بل پيش ڪري اهو پاس ڪرائڻ گهرجي. جيئن سر گهاتو جو اسڪولن، ڪاليجن ۽ يونيورسٽي نصاب ۾ ان حوالي سان اتساهه ڏياريندڙ درسي مواد شامل ٿي سگهي. جنهنجي نتيجي ۾ شاگرد ۽ استاد سر گهاتو جا بيت وايون وغيره پڙهڻ ۽ ڳائڻ کي لازمي سڪندا ۽ اهڙي اهم قومي ڪاز لاءِ سنڌ ثقافت کاتي پاران فنون لطيف جي ترقي ۽ ترويج لاءِ قائم ڪيل اداري سمپا ڄامشورو لاءِ اهم تربيتي ڪورس متعارف ڪرائڻ جي ذميواري متعين ڪرڻ گهرجي. سر گهاتو بابت اهڙو فيصلو سنڌ حڪومت جو هڪ يادگار فيصلو قرار ڏنو ويندو سر گهاتو بابت اهڙو فيصلو سنڌ جي وحدت کي وڌيڪ مضبوط ڪندو خاص ڪري سر گهاتو کي اسان جڏهن پنهنجي روزاني زندگي جو سبق بڻائينداسين ته ان ۾ ڪراچيءَ جو ذڪر مهاڻن، ملاحن ۽ ماهيگيرن جو تذڪرو اسان جي ايندڙ نسل کي ياد ڏياريندو ته سنڌي بطور موروثو ميربحر پنهنجي دشمن کان پلاند لاءِ ڏکين حالتن باوجود اونهي سمنڊ جي تهه ۾ پهچي ان مانگر مڇ کي ماري ٿو جيڪو سندس نسل جو دشمن آهي. اهڙو سبق ٻڌي سنڌ جا انهن ويرين جا به ڪن ڪڙا ٿيندا. جيڪي ڪڏهن ڌار صوبي جي ڳالهه ڇيڙي ڪراچيءَ کي سنڌ کان جدا ڪرڻ جي ڳالهه ڪن ٿا ۽ ڪڏهن چوندا آهن ته ڪراچيءَ کي اسان اڃا ورهائڻ بعد ناهيو.

لطيف سرڪار جي عرس مبارڪ دوران مختلف ڪانفرنسز لاءِ ڪمپيئرنگ جو پڻ اشو نظر اچي ٿو اهو حل ڪرڻ لاءِ سمپا ڄامشورو ۾ ماهر ڪامپيئرز کان نوجوان شاگردن کي لطيف سائين جي عرس جي حوالي سان ڪمپيئرنگ جي سکيا ڏيارڻ لاءِ پروگرام شروع ڪرڻ گهرجي. جنهن ۾ خصوصي طور فيميل ڪمپيئرز جي هڪ پڙهيل لکيل اثر انگيز آوازن واري ڪيپ تيار ڪرڻ وقت جي ضرورت آهي. اسان کي ياد رکڻ گهرجي ته لطيف عورت ذات کي پنهنجي شاعريءَ ۾ ڳائڻ انڪري ئي پسند ڪيو آهي جو لطيف سنڌي عورت کي هيروئن جي روپ ۾ ڏسي ٿو جڏهن ته لطيف جي عرس جي موقعي تي الائي ڇو خواتين کان ڪمپيئرنگ نٿي ڪرائي وڃي؟ اميد ته ثقافت کاتو ۽ سنڌ حڪومت ان حوالي سان سڄو سال ڪم ڪري ايندڙ سال لطيف سائين جو 284هون عرس مبارڪ ايئن ملهائيندا جو اسٽيج کان وٺي پرفارمنس تائين هر شيءِ ڏسي ماڻهن جون ڏندين آڱريون اچي وينديون. سائين ذوالفقار شاهه اميد ته اسان جي تجويزن تي توجهه ڏئي پاڻ ملهائيندو.

لطيفي لات ——— شاهه عبداللطيف ڀٽائي

سَارَنگ کي سَعِيو، توکي سَعِيو نه ٿِئي،
گُڙي تو گَنبَاٽَ ۾، آيو ڪِي آيو،
مَتَان اِيئَن ڀَائِيو، ته بَادَلُ بَسِ ڪِي.
سَعِيو- ڪوشش، تڪڙ، تياري، اونو.

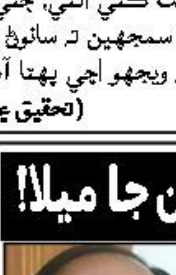
گنباٽ ۾- ڀٽ شاهه جي ويجهو اپرندي پاسي ملان مڪڻ ڳوٺ کان وٺي ملسي ڳوٺ جي وچ واري علائقي کي گنباٽ چئبو هو جو هن ڏيهه آهي/ آيو ڪِي آيو- اجهو پهتي جلد پهچڻ وارو آهي/ ڀائيو- سمجهو/ بادل- جُهڙ ڪڪر/ بس ڪي- مينهن وسائڻ کان ماٺ ٿي وٺو سانت ڪري وٺو...

(سر-سانگ، مرتب- ڀانهون خان شيخ)

لطيف سائين هتي هڪ ٿي سٽ ۾ ڪيترن ئي احساسن جي عڪسبندي ڪندي، جي سانوڻ جي مند سان سلهاڙيل هوندا آهن، تن جي گڏيل طور تي ڳالهه ڪري سمجهائي ٿو ته "آسمان تي ڪڪر گجگوڙ ڪن پيا، بارش جو سمان اهڙو آهي جو لڳي پيو ته اجهوڪي مينهن وسندو پر اي ويسرا توکي ڪو فڪر ئي ناهي، تون نه ڪا تياري ئي ڪون ٿو ڪرين! جهڙ گنباٽ متان گجگوڙ پيو ڪري، تو نه ڪچي گهر کي ڏاڍو ئي ڪيو آهي جو مينهن جي سٽ سهي سگهن. نه زمين ۾ ٻج ڇٽيو ان کي هر ڏئي ڪيڙيو اٿئي جو برسات کان پوءِ فصل تيار ٿئي. نه ئي پنهنجي ماڳ موٽڻ لاءِ سنبت ڪئي اٿئي، جتي آسروند اکيون تنهنجو اوسيئڙو ڪري رهيون آهن. تون متان اهو سمجهين ته سانوڻ جا بادل مينهن وسائڻ کان بس ڪري ويا آهن پر ايئن ناهي، هو ته ويجهو اچي پهتا آهن ۽ وسڪارا ڪندا تون پنهنجي تياري ڪر.

(تحقيق ۽ ترتيب : شاهنواز راڄپر)

سرڪاري سرپرستيءَ ۾ ٿيندڙ اوليائن ۽ بزرگن جا ميلا!

غلام حسين لغاري

سنڌ بزرگن، اوليائن، درويشن ۽ فقرائن جي ڌرتي آهي، جتي هڪ نه ٻه نه پر لکين بزرگ، اولياءَ الله ۽ درويش آرامي آهن. جن جي طفيل ئي سنڌ ڌرتي جو وجود باقي آهي. هر سال هنن جا ميلا لڳن ٿا، عرس ملهايا وڃن ٿا؛ جن ۾ نه صرف سنڌ پر پوري ملڪ ۽ دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ مان زائرين وڏا ڪشالا ڪٽي انهن ميلن ۽ عرسن ۾ شريڪ ٿين ٿا. هونئن ته هنن بزرگن اولياءَ الله جو انگ وڏو آهي، جن جا ميلا لڳن ٿا، عرس ملهائجن ٿا پر سنڌ جي عظيم بزرگ صوفي شاعر حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي، حضرت قلندر لال شهباز، سچل سرمست، حمل فقير روحل فقير، بيدل بيڪس، شاهه عنايت، مصري فقير سيد عبدالله شاهه اصحابي، سيد عبدالله شاهه غازي، سيد سمن سرڪار ۽ ٻين جا ميلا ۽ عرس مک آهن. جتي لکين زائرين جن ۾ مرد عورتون ٻار ٻڍڙا شريڪ ٿي سلامي ڀرين

ٿا. سنڌ کي پنهنجي هنن اوليائن ۽ بزرگن تي وڏو فخر آهي، جن جي ڪري ئي سنڌ صدين کان سلامت آهي ۽ رهندي. هن ڌرتي کي ان ڳالهه تي به فخر آهي جو نبي به هن ڌرتي تي پير گهمائي ويا پر امام سڳورن به سنڌ کي پنهنجو ڪيو انهن جي پونئيرن جون به مزارون ۽ تڪيا سنڌ ۾ آهن.

مون مٿي سنڌ ۾ موجود جن به درگاهن ۽ مزارن جو ذڪر ڪيو آهي، سي هن وقت اوقاف کاتي جي زير نگراني آهن. جتي انهن جا ميلا سرڪار جي جوڙيل ڪاميٽين پاران منعقد ڪيا وڃن ٿا، جن ۾ صوفياڻ ۽ مذهبي رنگ گهٽ ۽ سياسي رنگ وڌيڪ ڏسڻ ۾ ملندو. هنن درگاهن مزارن جي طفيل اوقاف کاتي کي هر سال ڪروڙن

رپين جي آمدني ٿئي ٿي، جن ۾ نقدي، سون، چاندي ۽ حلال جانور ويندي ڪکڙ ۽ ڇيلا هر قسم جو ڍور به ملي ٿو. پوءِ به هنن بزرگن جي ميلن ۽ عرس شريف جي تقريبات ۾ سنڌ سرڪار جا ڪروڙين رپيا خرچ ٿين ٿا ۽ اهي ميلا ۽ عرس سرڪار پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيا آهن.

تازو هن سال حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي رح جو ميلو ٿي گذريو، جيڪو سرڪار جي نگرانيءَ ۾ ملهايو ويو ته اوائلي دور ۾ هن ميلي سميت سنڌ جي سمورن اوليائن ۽ بزرگن جا ميلا ۽ عرس آزاد نموني دتگاهن جي سجاده نشينن جي

نگرانيءَ ۾ لڳندا هئا. تڏهن ثقافتي ادبي پروگرام زرعي ۽ صنعتي نمائشون نه هونديون هيون، سواءِ راڳ رنگ جون نجي محفلون، ملاکڙا، اٺن ۽ گهوڙن جي ڊوڙ شامل هوندي هئي ۽ گهٽو ڪري پنڌ يا پنهنجي وهٽن تي چڙهي ايندا هئا. ان ۾ ڪو به شڪ ناهي ته جڏهن کان ميلا سرڪار جي زيرپرستي کان لڳڻ شروع ٿيا آهن، ڪجهه نواڻ ضرور نظر آئي آهي، جنهن ۾ زرعي ۽ صنعتي نمائش، ثقافتي شوز، علمي ۽ ادبي ڪانفرنسز وغيره شامل آهن. هن سال ڀٽ شاهه ميلي ۾ ثقافتي ڳوٺ جو قائم ڪرڻ سنڌ جي گهرو هنرن کي نمايان ڪرڻ قابل قدر ايونٽ رهيو پر هن قسم جا زرعي ڳوٺ مالوندن مهاڻن جا ڳوٺ به هجن ها ته شايد ميلي کي چارچنڊ لڳي وڃن ها. بهرحال هن قسم جا ثقافتي ڳوٺ سيوهڻ ۽ سچل سائين جي ميلن تي به قائم ٿيڻ گهرجي.

اخبار فروشن جا گُم ٿي ويل آواز.....!

اعظم ڀٽي

ماضيءَ جا اهي اخبار فروش جن جو آواز رڳو اخبار جي قيمت نه ٻڌائيندو هو پر سچائيءَ جي شاهدي به ڏيندو هو. "عبرت"، "هلال پاڪستان"، "عوامي آواز"، "برسات" ۽ ٻيون اخبارون اهي وڪڻندا هئا، جيڪي اڄ جي ڊجيٽل دنيا ۾ گم ٿي ويا آهن. ڪن کي اهي آواز ياد هوندا ته ڪن وري اڄ جي دور ۾ شايد اهي آواز ٻڌا به نه هوندا! صبح جو سوير جڏهن سمورو شهر اڃا ننڊ مان مڪمل طور جاڳي به نه سگهندو هو، تڏهن روڊن، رستن، بازارن ۽ گهٽين مان هڪ سُر اڀرندو هو: 'اخبار وارو اچي ويو اخبار وٺو!..... اخبار وٺو!' اهي اخبار فروش رڳو ڪاغذ ڪونه وڪڻندا هئا. اهي پنهنجي وقت جي جي نبض هئا. اهڙي ڪيفيت هئا. جنهن ڪيفيت ۾ هر روز ڪو نه ڪو نئون رنگ پريل هوندو هو. انهن جي هٿن ۾ اخباري بنڊل، زبان تي اخبار وٺو جا هوڪرا ۽ اکين ۾ عجيب چمڪ هوندي هئي، جڏهن اخبار وڪرو ڪندڙ زور سان رڙ ڪندا هئا ته لڳندو هو جڻ تاريخ پاڻ دروازو کڙڪائي رهي آهي. بازارن ۾، بس اسٽاپن تي، روڊن، رستن، گهٽين، آفيسن ۽ گهرن ۾ ماڻهن جي هٿن ۾ اخبار انهن جي ئي آواز سان پهچندي هئي، هر وڏي سرخي جڻ ته اخبار فروش جي رڙ سان گڏ عام ماڻهوءَ جي ڪا ڳالهه هوندي هئي. اڄ موبائل جي ٽچ اسڪرين تي خبرون اڳواٽ ئي ڦهلجي وڃن ٿيون پر هوڪرن واري ان آواز جو وزن، ان ڪاغذ جي خوشبوءِ ۽ ان رڙ ۾ لڪل ايمانداري الاءِ ڪٿي گم ٿي وئي آهي؟ اهي آواز جيڪي اسان کي صرف خبر نه ڏيندا هئا پر جاڳائيندا به هئا.

هاڻ انهن اخبار فروشن جا نالا ٻڌندي ئي اکين اڳيان جڻ ته هڪ دور جي تصوير اچي وڃي ٿي. ڪڇ ۾ لڳل ۽ هٿن ۾ ڪنيل اخبارن جا بنڊل، اڪثر ڪلهن تي پيل وڏا ٿوال ۽ آواز جڻ ته سموري شهر کي پکين جي ڪرت جيان جاڳائي ڇڏيندو هو. اهي رڙيون ڪندڙ رڳو اخبار وڪڻندڙ نه هئا پر اهي روڊن، رستن، بازارن، محلن ۽ گهٽين جا مورخ هئا. هر گهر جي دروازي تي سندن نالو هڪ الڳ سڃاڻپ بڻيل هوندو هو. ڪنهن کي ڪهڙي اخبار گهرجي؟ هُو نالو ٻڌندي ئي اخبار هٿ ۾ ڏئي چوندا هئا 'ادا، اڄ وڏي خبر آهي، ضرور پڙهجو.' انهن جي رڙ ۾ هڪ خلوص هو. سياري جي ٿڌ ۾، اونهاري جي گرميءَ ۾ ۽ وري برسات ۾ به هو پنهنجي مقرر وقت تي ايندا هئا. ڇاڪاڻ ته انهن کي خبر هئي ته ماڻهو سندن آواز جي انتظار ۾ هوندا آهن. اڄ جديد ٽيڪنالاجيءَ جي دور ۾ موبائيل تي جديد آگاهي جا اطلاع يعني ڊجيٽل نوٽيفڪيشن ته اچي وڃن ٿا پر انهن اخبار فروشن جهڙو پيار، انهن جو ڪيل سلام ۽ اخبار وٺو جو آواز ڪڏهن به اسڪرين تي نه ملندو. سندن اها رڙ ئي ته سندن سڃاڻپ هوندي هئي، صبح جي اچاڻ نروار ٿيندي هئي ته اخبار وڪرو ڪندڙن جي آواز کان اڳ ئي سج اڀرڻ جو احساس ٿي ويندو هو. نئين صُبح جو اعلان ٿي ويندو هو. هو رڙ نه ڪندا هئا، هو اعلان ڪندا هئا. جڏهن ڪا وڏي خبر هوندي هئي ته سندس آواز ٻيڻو ٿي ويندو هو. برسات هجي، طوفان هجي، زلزلو هجي پر هُو چوڪن ۽ گهٽين جي ڪنڊ وٽ بيهي رڙ ڪندا هئا

۽ جيئن ڪنهن ماڻهوءَ کان اخبار نه رهجي وڃي. ماڻهو چانهه جو پيالو هٿ ۾ رکي دروازي تي بيهي سندن رڙ ٻڌندا هئا. ٻار به نقل ڪندا هئا. اڄ موبائيل تي "بريڪنگ نيوز" جو نوٽيفڪيشن ته اچي ٿو وڃي پر ان ۾ اخبار فروش وارو جوش، جذبو، ولولو ۽ اهو ساهه ڀريل زور ڪٿي به ناهي!

سچ پڇ ته هو رڳو اخبارون نه وڪڻندا هئا پر هُو صبح کي جاڳائي، پيٽ گذر لاءِ هٿوراڙيون هڻندا هئا.

هاءِ اهي ڏينهن ۽ منظر ياد ٿا اچن ته هڪڙو پورو دور پراڻي ياد جيان سامهون ٿو اچي وڃي. جيئن ئي اخبار وڪرو ڪندڙ کي خبر پوندي هئي ته ڪٿي ڪو وڏو حادثو ٿيو آهي، سندس آواز به قدرتي طور هڪدم ڳرو ٿي ويندو هو. سندن رڙ ۾ به هڪ درد شامل ٿي ويندو هو: "اڄ وڏي ڏک جي خبر آهي. وڏو حادثو ٿيو آهي." هو جلدي جلدي قدم وڌائيندي، رڙ ڪندي به احتياط ڪندو هو. جڻ چوندو هجي ته 'خبر ٻڌايان ٿو پر دل به ڏکوئجي ٿي.'

ماڻهو اخبار وٺڻ کان اڳ ئي پڇندا هئا: 'ڇا ٿيو؟ ڪيئن ۽ ڪٿي ٿيو؟' ۽ هو سِر جهڪائي، هڪ ڊگهو ساهه ڀري ٻڌائيندو هو. پوءِ چوندو هو: 'الله رحم ڪري بابل! پڙهي ڏسو.' انهن ڏينهن ۾ اها ڏکوئيندڙ خبر رڳو خبر نه

هوندي هئي. اها سڄي شهر جو گڏيل ڏک بڻجي ويندو هو. بازارون به خاموش ٿي وينديون هيون. اڄ ٽچ موبائل جي اسڪرين تي وڊيو سان گڏ خبر به اچي وڃي ٿي پر اخبار فروش جي ان ڳري آواز وارو وزن ڪٿي به محسوس نٿو ٿئي. ماضيءَ جو اهو سفر ۽ هڪ ڀرپور دور پلاڪير ۽ ڪيئن ٿو وساري سگهي؟ جنهن جي اڄ جي جديد نسل کي ڪا ڄاڻ ئي ناهي. مونکي اڄ به ياد آهي ته هڪڙي صبح جو اهو آواز جيڪو بلڪل ٽٽل هو. جنهن ۾ ڪا رڙ نه هئي، ڪو زور نه هو. بس هڪ ڳري خاموشي ۽ وچ ۾ صدمي جهڙي آهه ۽ پڪار هئي: 'اخبار وٺو! اڄ ڏاڍي ڏک جي خبر آهي. مير مرتضيٰ ڀٽو شهيد ٿي ويو.' ان ڏينهن اخبار فروش ڪنهن کي به زور سان نه سڏيو هو. هر دروازي تي بيهي اخبار هٿ ۾ ڏيندي چوندو هو: 'پڙهو نه بابلا دل ڏاڍي ڏکويل آهي.' سنڌ جو هر شهر ان ڏينهن خاموش هو. بازارون بند، رستا ويران، يونيورسٽيون سميت ڪاليج ۽ اسڪولن جا شاگرد اداس ۽ مجموعي ڪيفيت رڳو ماتم جهڙي هئي. اخبار فروش پاڻ به ان ڏينهن اکيون آگهندو رهيو هو، ڇاڪاڻ ته هو به ان خاندان کان، ان نالي کان واقف هو سندس لاءِ اها رڳو خبر نه هئي، جڻ اهو سندس پنهنجي گهر جي ڏک هو. ڪو صدمو هو. ان ڏينهن اهو احساس ٿيو ته اخبار فروش رڳو اخبار يا خبر پهچائيندڙ نه هوندا هئا. اهي اسان سان گڏ روئندڙ به هوندا هئا. اڄ به جڏهن اخبار فروشن جي عُروج جي تاريخ يا سندن عُروج واري دور جي ياد اچي ٿي ته اهو ڳرو آواز ڪنن ۾ پڙاڏا بڻجي گونجي ٿو ۽ آهستي آهستي اهو آواز غُفائن ۾ گم ٿي وڃي ٿو. اخبار فروشن جا گُم ٿي ويل اهي آواز جڻ ته

بقایا | 1 | روزنامچہ حیرت

پبوی بیہر موت کانفی آہی، جڈھن در کالھ ٹر در ترابن ہ پانی مرچ سب جار جانیون پانی ہ ضابع نہ ہونی چاہیے گوٹ پکھڑنو ہ پانی چی حفاظت کرنی ہ ہڈن سب ہ مصروف بارڑا ہیلتھ ورکرز شہادیہ میگھواڑ فوت تی ویا، گوٹ ریٹھائی ہ صحت ترجمان ڈیسٹرکٹ ہیلتھ آفیسر ڈاکٹر نسرین میگھواڑ ترانی ہ رونھنجو درد پانی فوت تی ویو ہ گوٹ کاربھار ہ ر بہ برسائی پانی چی ترانی ہ رونھنجنی ترجمان عقید ولد اسلم ترجمہ پانی فوت تی ویو، تعلقی تنگیارکر چی گوٹ کاروڑو دل ہ کنول فوت تی ویو، گوٹ شاہ ہ وکیون ہ کھے گابو مری ویا، گوٹ شاہ ہ ر پروہیت ڈیوچی ڈنگرنگرانی چی 23 پکترین ڈیوچی گوٹ ماری چڑیون، ملھی لگی گوٹ ہیرار ہ واڑی ہ پہلی پکترین پیل کنول فوت تی ویو، 12 پکترین مری ویو۔

بقایا | 2 | روزنامچہ حیرت

ترجمان کی ڈوری طور تعلقی اسپتال خانہیر مھیڈ ہی ڈیسٹرکٹ ہیلتھ آفیسر ڈاکٹر سندس فوت ٹیچ چی تصدیق کیتی، مقامی ماٹھن موجب جوگی برادری جا ہی ماٹھو خانہیر مھیڈ ہی پٹھڑ ڈیرہ گذر سفر کندا ہتا، ہوڈانھن ضلعی ڈسٹرکٹ ہیلتھ آفیسر ڈاکٹر نسرین میگھواڑ ترانی ہ رونھنجو درد پانی فوت تی ویو ہ گوٹ کاربھار ہ ر بہ برسائی پانی چی ترانی ہ رونھنجنی ترجمان عقید ولد اسلم ترجمہ پانی فوت تی ویو، تعلقی تنگیارکر چی گوٹ کاروڑو دل ہ کنول فوت تی ویو، گوٹ شاہ ہ وکیون ہ کھے گابو مری ویا، گوٹ شاہ ہ ر پروہیت ڈیوچی ڈنگرنگرانی چی 23 پکترین ڈیوچی گوٹ ماری چڑیون، ملھی لگی گوٹ ہیرار ہ واڑی ہ پہلی پکترین پیل کنول فوت تی ویو، 12 پکترین مری ویو۔

بقایا | 3 | روزنامچہ حیرت

خانہیلی دادو آفیسر ہ صحافیون سان گالھ گالھیندی چیو ہ تکالھ گورنمینٹ ڈسٹرکٹ ہاسپٹل میھڑ جون ٹن شاگردائین فاطمہ جاتوئی، روشنی ٹیوٹی، نتیزلا پنھیر چی ملاکن جون شاگردائین ہیون، جیئجی استقبال کیا گھر ہ پھتین، جیئن اظہار ملیو کہ خاص تیم جوڑی واہ واہ کری ہی، پہلی ایچ ٹی ایف میھڑ ہ ووسین میلی داد ہ جی انجارج تی مشتمل ٹیم کئی جوڑی جنھن کالھ شام 4 بجے کان 7 صبح تائین مسلسل کار کیو، پھرین اطلاع کنڑولی، جار شروع ہ ملیو جنھن بعد ہیلتھ آفیسر ہ ٹالھ روزانی کشی ویو، پھرین اطلاع ملیو ہ 3 شاگردائینجا میڈیریوکالھ ہ مرچھو ٹیم جیئن پولیس ٹار پولیس ہ ٹالھ روزانی تعاون ن تکری ہا شاید ٹالھ ہ شاگردائین کی ہیلتھ آفیسر ہ ٹالھ روزانی کامیابی ن ملی آہی داد پولیس ہ ٹیم بھرین ٹن 2022-23 ہ ٹالھ روزانی داد وٹی، پولیس ہ ٹیم بھرین ٹن 2024-25 ہ ٹالھ روزانی کامیابی ملی آہی، 3 شاگردائین کی عدالت ہ پیش ٹی ویندی، پاڑ ہی، ٹن شاگردائینجا ہ ٹالھ روزانی ہیلتھ آفیسر

ٿر ۾ وقفي وقفي سان برسات، پاڻيءَ ۾ ٻڏي ۽ ڪنوڻ ڪرڻ سبب 4 ڄڻا فوت

ڳوٺ پڪوئو ۾ پاڻي جي کڏ ۾ ٻڏڻ سبب ٻه معصوم ٻارڙا مهتاب ۽ شهديو ميگهواڙ فوت ٿي ويا

ڳوٺ رڻچاڻي ۾ هڪ نوجوان ليمون ميگهواڙ ۽ ڪاريهار ۾ ٻه برساتي پاڻي ۾ وهنجندي عقيد لنجو ٻڏي فوت

ڪنوڻ ڪرڻ سبب ننگرپارڪر ۽ مٺي ڀرسان چوپايو مال به ڏڪيون، ڳابو ۽ 35 ٻڪريون مري ويون

مٺي (ڊ ر) ٻن ڏينهن کان ضلع ٿرپارڪر ۾ ڪنوڻ ۽ گجگوڙ سان تيز برساتن جو سلسلو جاري آهي، جيڪو گذريل سڄي رات ۽ ڪالهه صبح تائين جاري رهيو، جڏهن ته برساتن جي پاڻي ۾ تل، ترايون ۽ ٽوبا ڀرجي ويا آهن ۽ ٿر ۾ قدرتي حسن هڪ بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

ڪوٽ غلام محمد: ڪچي ڇت ڪرڻ سبب دٻجي فوت ٿيل معصوم ٽينگر جو لاش

گهوڙڪي لڳ آسماني بجلي ڪرڻ سبب خوف ۾ عمرڪوٽ واسي فوت

باءِ پاس ڀرسان جوڳين جي جهوپڙين ويجهو آسماني بجلي ڪري پئي

ڌماڪي سبب پورو جوڳي دل جو دورو پوڻ سبب لاڏاڻو ڪري ويو

گهوڙڪي(ن ع) گهوڙڪي خانپور مهر باءِ پاس ڀرسان جوڳين جي جهوپڙين ويجهو برسات دوران آسماني بجلي ڪرڻ سبب هڪ نوجوان فوت ٿي ويو عمرڪوٽ واسي پورو جوڳي برسات دوران جهوپڙي کان ٻاهر ويٺل هو ته ويجهو ئي آسماني بجلي ڪري پئي جنهن جي زوردار ڌماڪي سبب هو بيهوش ٿي پيو وارثن موجب سخت خوف ۽ صدمي سبب کيس دل جو دورو پيو جنهن ڪري هو موقعي تي ئي فوت ٿي ويو. واقعي کان پوءِ وارثن ۽ علائقي واسين بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

گهوڙڪي: جوڳين جي جهوپڙين ويجهو برسات دوران آسماني بجلي ڪرڻ سبب فوت ٿيل نوجوان جو لاش پيل آهي

گولاڙچي ۾ ڪرين جو رڪشا سان ٽڪر، 2 سالن جو ٽينگر فوت، گهر ۾ ڪهرام

گولاڙچي جي مين روڊ تي ڪرين ۽ رڪشا جي وچ ۾ زوردار ٽڪر ٿي پيو

حادثي جي نتيجي ۾ علي احمد جت موقعي تي فوت، لاش ڪارروائي لاءِ اسپتال منتقل

ڊرائيور ڪرين کي ڇڏي موقعي تان فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب، پوليس ڪارروائي شروع ڪري ڇڏي

گولاڙچي(ت ر) گولاڙچي جي مين روڊ تي افسوسناڪ ٽريفڪ حادثو پيش آيو جتي ڪرين ۽ رڪشي وچ ۾ زوردار ٽڪر جي نتيجي ۾ 2 ورهين جو معصوم ٻار علي احمد جت موقعي تي ئي فوت ٿي بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: موٽرسائيڪل سوار برسات کان بچڻ لاءِ ڇتري کڻي پنهنجي منزل طرف ويندي

ڪوٽ غلام محمد ۾ ڪچي ڇت ڪرڻ سبب معصوم ٽينگر فوت

ڳوٺ حاجي محمد رمضان ڪالرو ۾ ڇت ڪرڻ سبب محمد بخش ڀير دٻجي فوت ٿيو

معصوم جي فوت ٿيڻ تي گهر ۾ ڪهرام، ڀرسان بعد ڪچي گهرن ۽ ڇتين جي ڪرڻ جو خطرو وڌي ويو

ڪوٽ غلام محمد (ت ر) ڪوٽ غلام محمد تعلقي جي ڳوٺ حاجي محمد رمضان ڪالرو جکراڻي ديهه 334 ۾ افسوسناڪ واقعو پيش آيو جتي ڪچي ڇت ڪرڻ سبب معصوم ٽينگر محمد بخش ڀير ولد الله بخش ڀير ڇت هيٺان اچي دٻجي فوت ٿي ويو. واقعي کانپوءِ گهر ۾ ڪهرام مچي ويو جڏهن ته علائقي ۾ پڻ سوڳ جي لهر ڇانئجي وئي.

گمبٽ: نارا ڪئنال ۾ ٻڏي فوت ٿيل پيءُ ۽ پٽ جون تصويرون

گمبٽ ويجهو ڊمپر جي ٽڪر ۾ معصوم ٽينگر فوت، گهر ۾ ڪهرام

چونڊڪو روڊ تي پيش آيل حادثي ۾ ست ورهين جو فراز پٽي زخمي ٿي پيو

ٽينگر کي اسپتال نيو ويو جتي زخمن جا سور نه سهندي دم ڌڻي حوالي ڪيو

گمبٽ (ت ر) ڪنهواري ٿاڻي جي حد ڳوٺ محمد چٺل پٽي ۾ چونڊڪو روڊ تي پٿر ڪٽڻ ڊمپر ست سالا معصوم ٽينگر فراز پٽي مٿان چڙهي ويو جڏهن ته معصوم ٽينگر جون ٽنگون ڊڙ کان ڪٽجي الڳ ٿي ويون جنهن کي ڦٽڻي حالت ۾ اسپتال نيو ويو جيڪو رستي ۾ معصوم ٽينگر زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو جڏهن ته معصوم ٽينگر جو لاش گهر پهچڻ تي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو.

خيرپور ناٿن شاه: ڪڪڙ شاخ ۾ پاڻي جي ڪوٽ خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

ڪڪڙ شاخ ۾ زرعي پاڻي جي ڪوٽ خلاف آبادگارن جو احتجاج

ٽن مهينن کان پاڻي نه ملڻ سبب ڪمند جو فصل سڪي رهيو آهي: آبادگار

مطالبا نه مڃڻ جي صورت ۾ چونڊيل نمائندن ۽ آبپاشي عملدارن خلاف تحريڪ هلائبي

خيرپور ناٿن شاه (ن ع) ڪڪڙ شاخ ۾ زرعي پاڻي جو ڪوٽ خلاف ڳوٺ ٻوڙڙي جي 30 کان وڌيڪ ڳوٺاڻا ٻوڙڙي سڌار سنگت جي صدر سيف الدين جوڻيجو جي اڳواڻي ۾ بلاول جوڻيجو ڳسيم اختر بگهيو ڊاڪٽر فياض سيد اعجاز شاه شاهنواز جوڻيجو. محمد اسماعيل جوڻيجو .علي رضا جوڻيجو .آڪاش بگهيو فرحان علي حافظ عبدالله ارشد خان دانيال آريان ذاڪر جوڻيجو عبدالرحيم بگهيو نويد سنڌي شهباز جوڻيجو ۽ ٻين پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري ڪڪڙ 1 شاخ ۾ پاڻي جي سخت ڪوٽ خلاف نعريبازي ڪئي اڳواڻن بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ڀرسان 12 ورهين جو ٽينگر رائيس ڪئنال ۾ ٻڏي فوت، گهر ۾ ڪهرام

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ڀرسان ڪيهر ڳوٺ واسي پورهيت عبدالحفيظ شاهاڻي جو 12 ورهين جو پٽ صاحب شاهاڻي ڳوٺ وٽان گذرندڙ رائيس ڪئنال بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي پوليس جي ڪارروائي، 3 ڪلو چرس هٿ، 2 منشيات فروش گرفتار

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻو پوليس منشيات فروشن خلاف ڪارروائيون ڪندي منشيات جي سپلاءِ جي ڪوشش ناڪام پ بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

ميهڙ مان گم ٿيل ٽي شاگرديائيون ميرپورخاص مان بازياب، هڪ جوابدار گرفتار

دادو پوليس ڪارروائي ڪري ڪرچ مان ننهي نائين ڪلاس جي شاگرديائين کي هٿ ڪيو

روشني ٽيوٽو جو جوابدار زين مهر سان سوشل ميڊيا تي رابطو هو: ايس ايس پي دادو

والدين کي گهرجي ته پنهنجي نياڻين ۽ نوجوانن جو خيال رکڻ سان گڏ سوشل زندگي تي پڻ نظر رکن

دادو/ميهڙ(نمائندن وٽان) ميهڙ مان ڪالهه مبينا طور اغوا ٿيل ٽي شاگرديائيون ميرپورخاص مان پوليس جي ناڪابندي دوران بازياب هڪ جهڙو گرفتار، دادو ايس ايس پي ڪئپٽن (ر) صدام حسين بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

دادو: ميهڙ جي گم ٿيل ٽن شاگرديائين کي بازياب ڪرائڻ بعد ايس ايس پي ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

گمبٽ ويجهو شاهاڻي برادري ۾ پراڻو تڪرار ٻيهر ڀڙڪيو، فائرنگ ۾ هڪ ڄڻو مارجي ويو

ڳوٺ قيصر خان شاهاڻي ۾ هٿيارٻندن جي فائرنگ ۾ مظهر عرف ٻبلو شاهاڻي مارجي ويو

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪٽائي اسپتال مان پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪري جاچ شروع ڪئي

گمبٽ (رپورٽ: مريد حسين ڪانوري) ڳوٺ قيصر خان شاهاڻي ۾ شاهاڻي برادري جي وچ ۾ هلندڙ پراڻو تڪرار وري ٻيهر ڀڙڪي اٿيو آهي ۽ تڪرار هڪ ڀيرو وري شديد اختيار ڪري ويو نامعلوم هٿيارٻندن جي بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

گمبٽ لڳ قتل ڪيس ۾ نامزد ٻه جويدار گرفتار، عدالتي پيشي بعد جيل حوالي

گمبٽ (ت.ر) گمبٽ لڳ ڪچي جي علائقي ٿاڻي برادري جتوئي جي ڳوٺ فاضيل فقير راهوجو ۾ جويدارن پاران حملو ڪري بي دردي سان قتل ڪيل پير پاڳاري جي ڪي ٽي ٽي ملازم فقير محرم ڪلهوڙو جي قتل ڪيس ۾ نامزد ٻن جويدارن مير حسن راهوجو ۽ معشوق بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

گمبٽ ويجهو نارا ڪئنال ۾ ٻڏي ويل پيءُ ۽ پٽ جا لاش هٿ، گهر پهچڻ تي ڪهرام

ٻه ڏينهن اڳ نارا ڪئنال ۾ مڇي مارڻ دوران معشوق ۽ سندس پٽ راجا ٻڏي ويا

ريسڪيو عملي پاران ڪافي ڳولا بعد ٻنهي جا لاش هٿ ڪري وارثن حوالي ڪيا

گمبٽ (ت.ر) گذريل ٻه ڏينهن اڳ نجل جي علائقي نارا ڪئنال مڇي مارڻ دوران پيءُ معشوق احمد ڪنبر ۽ 16 سالا پٽ راجا ٻڏي فوت ٿي ويا هئا مسلسل ٻن ڏينهن جي ڳولا بعد ريسڪيو عملي پاران ڳولا بعد پيءُ ۽ پٽ جا لاش هٿ ڪيا ويا جڏهن ته قانوني ڪارروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيا ويا جڏهن ته پيءُ ۽ پٽ جا لاش گهر پهچڻ تي گهر ۾ قيامت جا منظر هئا جڏهن ته اهڙي افسوس ناڪ واقعي تي علائقي ۾ هر اک آلي هئي ۽ پوري علائقي ۾ سوڳ ڇانيل رهيو

ٽنڊوآدم: ڪشمير ۾ قاتلاڻي حملي ۾ زخمي ٿيل پ پ ايم اين اي صلاح الدين جوڻيجو ۽ يوسي چيئرمين زاهد عمراڻي

محرابپور واسي جو پوليس زيادتين خلاف احتجاج، انصاف ۽ تحفظ جو مطالبو

محرابپور(ت ر) محرابپور جي شهري غلام سرور ملڪ ولد شير دين ملڪ عبرت ميڊيا ڪلب تي بيان ۾ چيو ته مون تي محرابپور ٿاڻي تي ڊيوٽي آفيسر اڪاءِ جي ايف بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

گهوڙڪي ۾ پوليس شاپنگ سينٽر جا دڪان ڍاهڻ خلاف واپارين جو احتجاج

عدالتي فيصلي کان اڳ دڪان ڍاهڻ سان ڪيترائي دڪاندار بيروزگار

معاملي جو نوٽيس وٺي ڍاهڻ وارو عمل روڪي متاثر دڪاندارن کي انصاف فراهم ڪيو وڃي

گهوڙڪي(ن ع) گهوڙڪي پوليس شاپنگ سينٽر جا دڪان ڍاهڻ شروع، دڪاندارن جو اي سيڪشن ٿاڻي آڏو احتجاج، گهوڙڪي ۾ پوليس شاپنگ سينٽر جا دڪان ڍاهڻ جو عمل شروع ڪري ڇڏيو جنهن خلاف متاثر دڪاندارن اي سيڪشن ٿاڻي آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو احتجاج دوران مظاهرين چيو ته پوليس بنا ڪنهن اڳواٽ نوٽيس جي سندن دڪان ڍاهي رهي آهي جڏهن ته شاپنگ سينٽر بابت سندن ڪيس سپريم ڪورٽ جي آئيني عدالت ۾ زير سماعت آهي هنن الزام هنيو ته عدالتي فيصلي کان اڳ دڪان ڍاهڻ سان ڪيترائي دڪاندار بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

عمرڪوٽ: ڊهي ويل گهر، ڊي سي ۽ اي سي آفيسون

بدين ۾ لاڳيتي برساتن تباهي مچائي ڇڏي، هڪ نوجوان ڇت ڪرڻ سبب فوت

تيز برسات سبب هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ، رستا ۽ گهٽيون تلائن جو ڏيک ڏيڻ لڳيون

ضلعي جي ڪيترن ئي علائقن ۾ ڏکيئي لوڊشيڊنگ، پاڻي نيڪال نه ٿيڻ سبب شهري پريشان

ڳوٺ حاجي صادق ۾ گهر جي ڇت ڪرڻ سبب 22 ورهين جو رميش ڪولهي فوت ٿي ويو

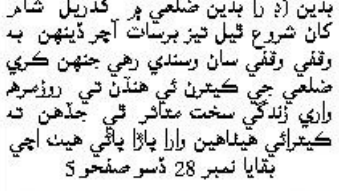
بدين (ڊ ر) بدين ضلعي ۾ گذريل شام کان شروع ٿيل تيز برسات اڄ ڏينهن به وقفي وقفي سان وسندي رهي جنهن ڪري ضلعي جي ڪيترن ئي هنڌن تي روزمره واري زندگي سخت متاثر ٿي جڏهن ته ڪيترائي هيٺاهين وارا پاڙا پاڻي هيٺ اچي بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

خيرپور ويجهو ڳوٺاڻن بدامني خلاف احتجاجي مظاهرو

متاثرين پرڳڙي پل وٽ روڊ بلاڪ ڪري احتجاج ڪيو

ياسين شيخ کان ڦر ڪندڙ جوابدارن کي گرفتار ڪري سامان واپس ڪرايو وڃي

خيرپور(ڊ ر) خيرپور جي شاه لطيف ٿاڻي جي حد مان شهري ياسين شيخ کان پرڳڙي پل وٽ 3 موٽر سائيڪل سوار هٿيارٻندن ياسين شيخ کي هٿيارن جي زور تي يرغمال بڻائي روڪ رقم، موبائل فون، موٽر سائيڪل ڦر ڪري آسائي سان فرار ٿي ويا ان سلسلي ۾ متاثرن جو ڦر واقعي خلاف پرڳڙي پل وٽ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ان موقعي مظاهرين صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته ڦر واقعي جي پوليس کي بر وقت اطلاع باوجود واقعي واري هنڌ نه پهتي ۽ نه ئي وري شهر ۾ ناڪابندي ڪرائي وئي جنهن سبب ڦورو آسائي سان بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

سرگوڌا: هڪ ووٽر پولنگ ڪئمپ تان سلپ حاصل ڪري رهيو آهي

باڊهه ۾ پرائمري استاد جو 13 سالن کان بند سروس آءِ ڊي جي بحالي لاءِ احتجاجي مظاهرو

باڊهه (ن ع) ڳوٺ نورپور جي پرائمري اسڪول جي استاد اعجاز مورپو پاران 13 سالن کان بند پيل سروس آءِ ڊي جي بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

ڪورواهه: اوور ٽاپ ٿي ويل شاخ جو ڏيک

ڪورواهه شاخ اوور ٽاپ، شهر ۽ ڀرپاسي وارن علائقن کي ٻڏڻ جو خطرو

36 ڪلاڪن کان جاري برسات سبب هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا

شهرين پنهنجي مدد پاڻ تحت بند ٻڌڻ جون ڪوششون، پاڻي نه رڪيو ته شهر ٻڏي سگهي ٿو:شهري

ڪورواهه(ن ع) ڪورواهه ۽ ڀرپاسي وارن علائقن ۾ گذريل 36 ڪلاڪن کان برسات جو سلسلو وقفي وقفي سان جاري رهيو هيٺاهين وارا علائقا برساتي پاڻي هيٺ اچي ويا، ڪورواهه شهر مان گذرندڙ ڪورواهه شاخ مرڪزي امام بارگاهه پوليس ٿاڻي ڳوٺ غلام علي مغل ٻين مختلف هنڌن وٽان شاخ جو پاڻي سوين فٽ اوور ٽاپ ٿي ويو پاڻي تيزي سان شهر طرف وڌڻ لڳو ڪورواهه شهر ۽ ڳوٺ غلام علي مغل ٻڏڻ جو خطرو وڌي ويو رهواسي ۾ ڇڪتي ڇانيل شهرين بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

فقير آباد ۾ ڳوٺاڻن جو وڌندڙ بدامني خلاف احتجاجي مظاهرو

ڳوٺ قادر بخش سيال واسي حاجي علي خان علي رضا سيال ۽ ٻين احتجاج ڪيو

ڪنب ٿاڻي جي حد ۾ بدامني وڌي وئي آهي، روز ڦر ۽ چوري وارداتن تي ڪنٽرول ڪيو وڃي

فقيرآباد (ن ع) ڪنب ٿاڻي جي حد ۾ وڌندڙ بدامني خلاف ڪنب ٿاڻي اڳيان ڳوٺ قادر بخش سيال جي رهواسين جو احتجاج حاجي علي خان علي رضا سيال ۽ ٻين احتجاج ڪندي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته ڪنب ٿاڻي جي حد ۾ بدامني وڌي وئي آهي گهر کان ٻاهر نڪري نه ٿا سگهون ڊيوٽي تي نڪرون ٿا ته ڦورن هٿان ڦرجي ٿا وڃون علي رضا جو چوڻ آهي ته گمبٽ جي اسپتال جو ملازم آهيان ڊيوٽي تي وڃي رهيو هيس ته ڦورن هٿيارن جي زور تي ڦر ڪئي آهي ڪنب ٿاڻي جي حد مان سومر مهر چونڪي اڳيان هٿيارٻندن هٿيارن جي بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

پي ايس 30 جي ٽڪيٽ هولڊر بيريسٽر اسفنديار ڪرل پاران چونڊ سرگرميون تيز

16 آگسٽ تي چونڊ ۾ انشاءَ الله اسان تاريخي فتح حاصل ڪنداسين: اسفنديار ڪرل

گمبٽ (رپورٽ : مريد ڪانوري) تعلقي گمبٽ سوڀو ديرو تڪ جي پي ايس 30 تي ضمني چونڊ جي اعلان کان پوءِ پي پي اميدوارن پاران هر ڳوٺ ۾ ورڪ مهم تيز ڪري ڇڏي آهي پاڪستان پيپلزپارٽي جو ٽڪيٽ هولڊر بيريسٽر اسفنديار ڪرل پي پي سينئر سيد ڪاظم علي شاه لڪياري ڳوٺ بخشل خان پنهور ۾ استاد قادر بخش پنهور جي رهائشگاهه تي پهتا جتي سندن جو شاندار استقبال ڪيو ويو پير سيد محرم علي شاه پ پ تعلقه سوڀوديرو صدر گدا حسين سهتو مير غلام عباس ٽالپر فقير ذوالفقار علي منگي سرائي مجتبا هرياه بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: محروم ڪلهوڙو جي قتل ۾ ملوث مک جوابدار مير حسين ۽ معشوق راهوجو

ڪوٽڙي ۽ ڀرپاسي جي علائقن برسات جو سلسلو جاري، هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ

خدا جي بستي، سائيٽ، ٻهر چوڪ، مسلم ٽائون ٽيليگراف ۽ ٻين علائقن ۾ پاڻي بيٺل

تيز برسات ۽ طوفان بعد بجلي نظام پڻ درهم برهم، رهواسين پاران نوٽيس وٺڻ جو مطالبو

ڪوٽڙي (ن ع) ڪوٽڙي ۽ ڀرپاسي جي علائقن برسات جو سلسلو وقفي وقفي سان گذريل ويهه ڪلاڪن کان جاري آهي برسات سبب ڪوٽڙي ۽ سائيٽ ڪوٽڙي جا اڪثر علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا آهن جن ۾ ڪوٽڙي شهر خدا جي بستي ٻهر چوڪ مسلم ٽائون ٽيليگراف ۽ ٻيا شامل آهن جڏهن ته بلدياتي کاتي جي عملدارن جي نااهلي سبب عوام ۾ سخت ناءِ ڦهليل آهي جڏهن وزير اعلا سنڌ جي آبائي ضلع جي اهڙي حالت سبب ضلعي انتظاميا جي پٽ وائکي ٿي ويئي آهي جڏهن ته بجلي جو نظام پڻ لاڳيتو درهم برهم آهي

لاڙڪاڻي ۾ آءِ بي اي پاس پي ايس ٽي ۽ جي اِي ايس ٽي اميدوارن جو احتجاج

409 ڏينهن کان جدوجهد جاري آهي، 12 هزار رهيل اميدوارن کي ڀرتي ڪيو وڃي: مظاهرين

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي ۾ آءِ بي اي ٽيسٽ پاس 40 پلس پي ايس ٽي ۽ جي اِي ايس ٽي ويٽنگ اميدوارن طرفان شروع ڪيل احتجاجي تحريڪ جي سلسلي ۾ شهر جي جناح باغ اندر اڻڄاتل مدي تائين لڳايل احتجاجي ڪيمپ ۾ نائين ڏينهن به پنهنجو احتجاج جاري رکندي مرد ۽ عورت اميدوارن پاڻ کي علامتي ڦاهو ڏئي مظاهرو ڪيو جتي هٿن ٻڌڻ ۽ پلي ڪارڊ کڻي سخت نعريبازي پڻ ڪئي ان موقعي تي ويٽنگ اميدوارن صدام سانڌاڻي فريد بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

عمرڪوٽ: برسات بعد مختلف روڊن ۽ پاڻي جا تلاءُ جو ڏيک ۽ ڊهي ويل گهر نظر اچي رهيا آهن

گمبٽ، سوڀوديرو جي تڪ پي ايس 30 ۾ ٿيندڙ چونڊ حوالي سان اجلاس منعقد

ڪمشنر سکر ڊويزن عابد سليم قريشي جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ عملدارن شرڪت ڪئي

ڪمشنر پاران پولنگ عملي جي تربيت دوران 100 سيڪڙو حاضري يقيني بڻائڻ جي هدايت

گمبٽ (ن ع) اليڪشن ڪميشن آف پاڪستان جي طرفان صوبائي اسيمبلي جي حلقي گمبٽ سوڀوديرو پي ايس 30 ضلعي خيرپورميرس ۾ ٿيندڙ ضمني چونڊ 16 آگسٽ 2026 تي منعقد ٿيندي ان سلسلي ۾ ڪمشنر سکر ڊويزن عابد سليم قريشي جي صدارت ۾ هڪ اهم اجلاس منعقد ٿيو جنهن ۾ چونڊ ۾ انتظامن سيڪيورٽي، ٽرانسپورٽ، بنيادي سهولتون بجلي صحت ۽ ٻين اهم معاملن جو تفصيلي جائزو ورتو

پان سيد آباد ۾ هڪ ووٽر لاءِ پولنگ اسٽيشن قائم، عورت ووٽر ووٽ ڏيڻ نه پهتي

اليڪشن ڪميشن پاران پرزائيڊنگ آفيسر پولنگ عملي ۽ پوليس اهلڪار مقرر ڪيا ويا

پولنگ صبح 8 کان شام 5 وڳي تائين جاري رهي، رجسٽرڊ عورت ووٽر مقرر وقت اندر نه پهتي

پان سيد آباد (ن-ع) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاه جي چونڊ تڪ علائقي پان سيد آباد ۾ هڪ ووٽر لاءِ پولنگ اسٽيشن قائم، تفصيل موجب آزاد ڪشمير قانون ساز اسيمبلي جي عام چونڊن 2026ع جي سلسلي ۾ پان سيد آباد ۾ صرف هڪ عورت ووٽ لاءِ اليڪشن ڪميشن آف پاڪستان طرفان گورنمينٽ سخي سيد سليمان شاه ايليمينٽري اسڪول بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم ۽ ڀرپاسي ٻئي ڏينهن به تيز طوفاني برسات، هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ

ٽن ڪلاڪن تائين لاڳيتو برسات پوڻ سبب روڊن ۽ گهٽين ۾ گوڏي جيڏو پاڻي بيهجي ويو

ٿنيا ۽ تارون ٽٽڻ بجلي نظام درهم برهم، برسات سبب فصلن کي وڏي نقصان جو خدشو

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم ۽ ڀرپاسي ٻئي ڏينهن به تيز طوفاني برسات جو سلسلو وقفي وقفي سان جاري رهيو مسلسل ٽن ڪلاڪن تائين لاڳيتو برسات پوڻ سبب شهر جا هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا روڊن ۽ گهٽين ۾ گوڏي جيڏو پاڻي بيهجي ويو جنهن جي نيڪال لاءِ هنگامي بنيادن تي صفائي واري عملي روڊن تي بيٺل پاڻي نيڪال ڪري روڊ صاف ڪري بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

سيوهڻ بيوٽيفڪيشن پلان تحت ٺهندڙ گٽر نالن جو ڪم سست رفتاري جو شڪار

گٽر نالي جي کوٽائي سبب شهر جا مک روڊ رستا ڪنڊرات جو ڏيک ڏيڻ لڳا، زائرين ۽ شهري ٻٽي عذاب ۾ مبتلا

ناقص مٽيريل استعمال ٿيڻ جي شڪايتن باوجود ضلعي توڙي مقامي انتظاميا فوٽو سيشن تائين محدود

وزير اعليٰ ۽ ٻيا عملدار معاملي جو نوٽس وٺي ترقياتي ڪمن جي رفتار ۽ معيار درست ڪرائين: رهواسي

سيوهڻ(رپورٽ: اعجاز سولنگي) عظيم صوفي بزرگ حضرت قلندر لعل شهباز جي نگري سيوهڻ شهر اندر ٻن مهينن کان بيوٽيفڪيشن پلان تحت اربين روپين جي لاڳت سان جاري ترقياتي ڪم جنهن ۾ بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوڄام ۾ ٻئي ڏينهن به برساتي وسڪارو، ڪيترائي علائقا پاڻي هيٺ

محبوب ٽائون، ڄام گهر لياقت ٽائون، ڄام بنگلوز ميرپاڙو ۾ پاڻي بيهجي ويو

ڪيترن ئي گهرن ۾ برساتي پاڻي داخل ٿيڻ سبب رهواسين کي سخت مشڪلاتون

ٽنڊوڄام (ت ر) ٽنڊوڄام ۾ ٻئي ڏينهن به برسات جو سلسلو جاري رهيو جنهن سبب شهر جا ڪيترائي رهائشي ۽ ڪاروباري علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا ۽ معمول جي زندگي سخت متاثر ٿي وئي برسات سبب محبوب ٽائون ڄام گهر لياقت ٽائون ڄام بنگلوز ميرپاڙو مڇي مارڪيٽ ۽ مير ڪالوني سميت ڪيترن ئي علائقن ۾ پاڻي بيهجي ويو جڏهن ته رستم شهيد روڊ، يادگار روڊ ۽ اپٽي چوڪ جهڙا اهم ڪاروباري مرڪز پڻ پاڻي هيٺ اچي ويا. بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

راڻيپور جي صحافي ممتاز اوٺي جي ڀائٽيي کي هٿيارٻند زخمي ڪري ڦر ڪري ويا، قلم ڌڻين جو احتجاج

راڻيپور(ن ع): راڻيپور شهر ۾ بدامني روڪجي نه سگهي، جتي نامعلوم هٿيارٻندن ڦر دوران مزاحمت ڪرڻ تي عوامي آواز ٽالپر وڏا جي رپورٽر ممتاز اوٺي جي ڀائٽيي نوجوان محمد اويس کي گولين هڻي زخمي ڪري فرار ٿي ويا، نوجوان راڻيپور ريلوي اسٽيشن روڊ سان اچي رهيو هو ته نوجوان کي نامعلوم بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: تڪ گمبٽ سوڀوديرو پي ايس 30 جي ضمني اليڪشن بابت گڏجاڻي ٿي رهي آهي

گولاڙچي ۾ برسات ڪانپوءِ هيٺيان علائقا پاڻي هيٺ، بجلي جو نظام درهم برهم

گولاڙچي(ت ر) گولاڙچي شهر ۽ ڀرپاسي ۾ برسات ڪانپوءِ هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا، جڏهن ته شهر جو بجليءَ جو نظام پڻ سخت متاثر ٿيڻ سبب شهرين کي پريشانين کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي برسات ڪانپوءِ گولاڙچي جي هاءِ اسڪول گرائونڊ، سبزي منڊي ۽ گرلز اسڪول روڊ سميت مختلف هنڌن تي بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

نارا ڊسٽري ڪئنال جي شاخن ۾ پاڻي جي شديد ڪوٽ خلاف آبادگارن جو احتجاج

50 کان وڌيڪ واهن ۽ شاخن ۾ پاڻي نه پهچڻ سبب سارين جو ٻيجارو سڪي ويو: آبادگار

هارين کي ڪروڙين رپين جي نقصان پهچي ٿو، هزارين خاندانن بک، بدحالي جو شڪار ٿيندا

آبادگارن جو آبپاشي اختيارين خلاف ڪارروائي ۽ شاخن ۾ فوري پاڻي ڇڏڻ جو مطالبو

خيرپور ناٿن شاه (ن ع) خيرپور ناٿن شاه نارا ڊسٽري ڪئنال مان نڪرندڙ 50 کان وڌيڪ واهن ۽ شاخن جي 71 آر ڊين تي آباد ٿيندڙ لکين ايڪڙ زمين لاءِ پوکيل ٻيجارو سڪي ۽ سڙي رهيو آهي پاڻي نه هجڻ سبب لکين ايڪڙ زمين آباد نه ٿي سگهندي جنهن سبب هزارين خاندان بک بد حالي جو شڪار ٿي ويندا پاڻي جي حاصلات لاءِ ڇهين ڏينهن به علامتي ڪئي وئي جتي يوٿ پارليامينٽ عوامي تحريڪ، قومي عوامي تحريڪ، ايس يو پي آبادگار ٻڌاري اڳواڻن امجد گاڏهي علي سٽي راجا قريشي پي پي سٽي جو جنرل سيڪريٽري بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

ڪنڌڪوٽ پوليس جو ڪچي ۾ آپريشن، هڪ ڌوهاري زخمي حالت ۾ گرفتار

ڪنڌڪوٽ (ڊ ر) ايس ايس پي ڪنڌڪوٽ محمد مراد گهانگهرو جي هدايتن تي ڊي ايس پي انچارج ۽ ايس ايڇ او اي سيڪشن خليل احمد لغاري ۽ سندس ٽيم پاران ڪچي واري علائقي ۾ ڌوهارين جي موجودگي واري اطلاع تي پوليس جو آپريشن پوليس ۽ ڌوهارين جي وچ ۾ فائرنگ هڪ ڌوهاري کي گرفتار ڪرڻ جي بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

پاڪستان فشر فوڪ فورم بدين جي نئين ضلعي باڊي چونڊجي وئي

سومار ملاح ضلعي صدر، عبدالرزاق ملاح جنرل سيڪريٽري منتخب ڪيو ويو

ماهيگير برادري جي معاشي، سماجي ۽ آئيني حقن جي تحفظ لاءِ جدوجهد وڌيڪ تيز ڪرڻ جو اعلان

بدين (ڊ ر) پاڪستان فشر فوڪ فورم ضلع بدين جي نئين ضلعي باڊي جي چونڊ شيخ ڪرهيو جي ڳوٺ علي محمد ملاح ۾ ٿيل هڪ وڏي ۽ نمائنده گڏجاڻي دوران اتفاق راءِ سان ڪئي وئي. جنهن ۾ ضلعي جي مختلف ساحلي ۽ اندرين علائقن مان آيل ماهيگيرن، فورم جي ڪارڪنن ۽ سماجي اڳواڻن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي تقريب جي خاص موقعي تي پاڪستان فشر فوڪ فورم جي مرڪزي چيئرمين غلام مصطفيٰ ميراڻي نئين چونڊيل ضلعي عهديدارن کان حلف ورتو ۽ کين ذميوارين ايمانداري، ديانتداري ۽ عوامي خدمت جي جذبي سان بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

پير الطاف حسين شاه جيلاني جي ساليانو ورسي عقيدت ۽ احترام سان ملهائي وئي

بدين ۾ ايصال ثواب لاءِ قرآن خواني، مغفرت لاءِ خصوصي اجتماعي دعائون گهريون ويون

سياسي، سماجي، مذهبي، مريدن ۽ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪري خراج عقيدت پيش ڪيو

بدين (ڊ ر) پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي بدين جي انفارميشن سيڪريٽري پير وقار حسن شاه جي والد، معروف شخصيت اڳوڻو چيئرمين ميونسپل ڪميٽي بدين پير الطاف حسين شاه جيلاني جي ساليانو ورسي نهايت عقيدت احترام ۽ مذهبي جوش و جذبي سان ملهائي وئي ان موقعي تي قرآن پاڪ جي تلاوت ۽ قرآن خواني جو اهتمام ڪيو ويو جڏهن ته مرحوم جي ايصال ثواب، مغفرت ۽ بلند درجن لاءِ خصوصي اجتماعي دعا پڻ گهري وئي ورسي جي تقريب ۾ پير الطاف حسين شاه جيلاني جي مريدن سياسي، سماجي بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: پ پ اميدوار اسفنديار ڪرل گڏجاڻي ۾ شريڪ آهي

لاڙڪاڻو پوليس پراسرار نموني گم ٿي ويل 5 ورهين جي ٻارڙي کي هٿ ڪري والدين حوالي ڪري ڇڏيو

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻو پوليس پراسرار نموني گم ٿي ويل 5 ورهين جي ٻارڙي کي هٿ ڪري والدين حوالي ڪري ڇڏيو ٻارڙي جي گهر پهچڻ تي گهر ڀاتين جا چهرا ٻهڪي پيا ان سلسلي ۾ لاڙڪاڻو پوليس شهر جي علي گوهر آباد ٿاڻي جي حد مان 5 ورهين جي ٻارڙي عائزه ڏيءُ وقار علي ڪوڪر پراسرار نموني گم ٿي وئي بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: برسات بعد روڊ تي بيٺل پاڻي مان رڪشو گذري رهيو آهي

دوڙ پوليس پاران غلام عباس واسواڻو جي قتل ڪيس جي مک جوابدار کي گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

دوڙ (ن ع) دوڙ جي وڏي آباد واري محله علي آباد پاڙي جي ڏاڏهون خان واسواڻ جي پاڙي واري امام بارگاهه ۾ منشيات استعمال ڪندڙن کي روڪڻ تان بي دردي سان قتل ٿيل غلام عباس واسواڻو جي قتل جي مک جوابدارن لکي دوڙ پوليس گرفتارڪري معن الڳ الڳ ڪيس داخل ڪري دوڙ پوليس گناهه نمبر 97/2026 بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

فقير آباد ويجهو هٿيارٻند ڳوٺاڻي کان موٽرسائيڪل ۽ سامان ڦري ويا، متاثر جو احتجاج

فقيرآباد (ن ع) فقيرآباد شهر ۾ رات دير سان ڦر جي وارادات پيش آئي متاثر موجب نامعلوم هٿيارٻند چورن ڪيس رستي ۾ روڪي 2026 ماڊل CD موٽرسائيڪل 2 عدد موبائيل فون ۽ 25 کان 30 هزار روپيا روڪ رقم ڦر ڪري فرار ٿي ويا هن ٻڌايو ته ڦر دوران سندس چورن سان جهيڙو به ٿيو علائقي واسين جو واڪو ورڻ تي چوڻ آهي ته بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

ٻهارو پوليس پاران ڏوهن ۾ ملوث جوابدار کي گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

گمبٽ (ت .ر) ڪجهه ڏينهن اڳ ٻهارو ٿاڻي جي حد ۾ ڏوهن ڦرن ۾ ملوث جويدار علي رضا ملاح کي ٻهارو پوليس گرفتار ڪيو هو جيڪو ٻهارو ٿاڻي جي لاڪپ مان هٿڪڙين سميت فرار ٿي ويو آهي جڏهن ته ڌوهاري جي فرار ٿيڻ جي الزام ۾ هڪ سنتري پوليس اهلڪار کي لاڪپ ڪيو ويو پوليس موجب فرار ٿيل ڌوهاري بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

سنڌ مان گم ٿيل نياڻين جي بازيابي لاءِ ڪراچي کان سائيڪل تي نڪتل نوجوان خيرپور پهتو

خيرپور(ڊ ر) سنڌ مان گم ٿيل پريا ڪماري، اجالا سولنگي ۽ سنڌ جي مختلف علائقن مان اغوا ٿيل ٻارڙن جي بازيابي لاءِ ڪراچي کان سکر تائين سائيڪل مارچ ڪندڙ نوجوان سماجي ڪارڪن نويد علي پنڊ خيرپور پهچي ويو سائيڪل مارچ ڪندڙ نوجوان نويد علي پنڊ چيو ته سندس سائيڪل مارچ جو مقصد سنڌ جي عوام بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوڄام: برسات بعد روڊ تي بيٺل پاڻي مان شهري گذري رهيا آهن

ڪوٽڙي ۾ حيدرآباد واسين جو زمين تي قبضي خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

ڪوٽڙي (ن ع) جامشورو: وڪيلن ۽ پوليس کان تنگ حيدرآباد جو واپاري پريس ڪلب پهچي ويو زمين تي قبضي جو الزام حيدرآباد جي رهواسين عدنان قريشي عمران ملڪ ۽ عارف قريشي پنهنجي وڪيلن سان گڏ ڊسٽرڪٽ پريس بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

فقير آباد ۾ نوجوان غلام مصطفيٰ بگٽي جا قاتل گرفتار نه ٿيڻ خلاف پيءُ جو احتجاج، انصاف جو مطالبو

فقيرآباد (ن ع) ڪنب اڍائي مهينا اڳ بي دردي سان قتل ٿيل نوجوان غلام مصطفيٰ بگٽي جا قاتل قانون کان آجا پيرسن والد جون آهون ۽ دانهون به چونڊيل نمائندن کي نظر نه آيون پيرسن والد جون اڍائي مهينن کان نوجوان پٽ کي قتل ڪندڙ بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

عمرڪوٽ ۾ 12 ڪلاڪن ۾ 195 ملي ميٽر برسات، ڪيترائي علائقا پاڻي هيٺ، گهر ڊهي پيا

برساتن سبب ڪيترائي ڪچا گهر ۽ ديوارون ڊهي پٽ ٿي ويون، جڏهن ته ڪيترائي خاندان پنهنجا گهر ڇڏڻ تي مجبور ٿي ويا

ڪروڙين روپين سان ٺهيل پيور بلاڪ روڊ وهي ويا، وڏي وزير نوٽيس وٺندي سي ايم او معطل ڪري ڇڏيو

موسميات کاتي موجب ڪنري ۾ 148 ملي ميٽر برسات رڪارڊ، متاثر علائقن مان پاڻي نيڪال لاءِ

عمرڪوٽ (رپورٽ: قاضي يوسف) عمرڪوٽ ۽ ڪنري سميت ضلعي جي مختلف علائقن ۾ ٽي ڏينهن ۾ برسات ٿي گذريل رات کان 12 ڪلاڪ جاري رهندڙ برسات تباهي مچائي ڇڏي، بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

باڊهه کي تعلقي جو درجو ڏيارڻ لاءِ رهواسين جو 367 هين هفتي به احتجاج

رهواسين زيب علي ساريو، علي انور عسڪري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

ڏيڍ لک آبادي ۽ 14 وارڊن تي مشتمل تاريخي شهر کي تعلقي جو درجو ڏنو وڃي

باڊهه (ن ع) لاڙڪاڻي ضلعي جي ٻئي نمبر وڏي ۽ تاريخي شهر باڊهه کي تعلقي جو درجو ڏيارڻ لاءِ باڊهه تعلقه موومينٽ جي اڻن سالن کان هلندڙ جدوجهد تحت 367 هين هفتي به باڊهه ميڊيا هائوس کان ٽائون هال تائين احتجاجي ريلي ڪڍي مظاهرو ڪيو ويو موومينٽ جي ڊپٽي ڪنوينر زيب علي ساريو جي اڳواڻي ۾ نڪتل احتجاجي ريلي ۾ مختلف مڪتبه فڪر سان سلهاڙيل شخصيتن علي انور عسڪري، عزيز بروهي، دودو ديشي، مولا بخش ٿليوڙو، سارنگ اس نور ساريو، غلام شبير حيدري، وسيم گوپانگ، زاهد پنهان، بخشل مگسي، محمد بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

باڊهه: تعلقه موومينٽ پاران شهر کي تعلقي جو درجو ڏيارڻ لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

ڪشمور ڪنڌڪوٽ ڪٽڪ گودامن ۾ اربين رپين جي مبينا غبن جو ڪيس، فوڊ آفيسر برطرف

ڪٽڪ اسٽاڪ ۾ کوٽ ۽ رڪارڊ نه ملڻ تي اسسٽنٽ غلام مصطفيٰ ميراڻي خلاف ڪارروائي

فوڊ کاتي پاران فوجداري ڪارروائي ۽ اينٽي ڪرپشن ڏانهن ريفرنس موڪلڻ جو فيصلو

ڪنڌڪوٽ (ڊ ر) سنڌ فوڊ ڊپارٽمينٽ جو اهم قدم ڪٽڪ جي اسٽاڪ ۾ کوٽ ۽ ڪرپشن ثابت ٿيڻ تي آفيسر نوڪري مان برطرف ڪشمور ۽ ڪنڌڪوٽ جي سرڪاري ڪٽڪ جي گودامن ۾ اربين روپين جي ڪٽڪ جي غبن جو معاملو سيڪريٽري فوڊ غلام عباس نائچ پاران جوابدار اسسٽنٽ کي سروس مان برطرف ڪرڻ جو حڪم فوجداري ڪارروائي ۽ اينٽي ڪرپشن (ACE) ڏانهن ريفرنس موڪليو ويو ڪراچي 30 جولاءِ 2026 سنڌ فوڊ ڊپارٽمينٽ سرڪاري ڪٽڪ جي اسٽاڪ ۾ وڏي پيماني تي کوٽ، غبن ۽ بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

ٺٽي ۾ وقفي وقفي برسات جاري، مواصلاتي نظام درهم برهم

ٻئي ڏينهن به برسات پوڻ سبب فيڊر 15 ڪلاڪن کان وٺي بند

شاهجهان جامع مسجد ٺٽو جي زبون حالت سبب برساتي پاڻي ٽمڻ لڳو

ٺٽو (ڊ ر) ٺٽي ضلعي اندر رات کان شروع ٿيل وقفي وقفي سان برسات اڄ ٻئي ڏينهن به جاري، هلڪي برسات ۽ بوندا باندي جو سلسلو جاري رهڻ ڪري ٺٽي شهر مڪلي سميت پوري ضلعي اندر مواصلات جو نظام درهم برهم سمورن فيڊرز تي بجلي گذريل 15 ڪلاڪن کان وٺي بند پيل ٺٽي جي ڪوهستاني علائقن جهمپير ٻراد آباد ساڪڙي جنگشاهي وارن علائقن ۾ هلڪي هلڪي برسات جي وسڪاري سبب ڪوهستان واسين جون مرڪون موٽي آيون برسات جي هلندڙ بوندا باندي ۾ ٺٽي ڀرسان پوليس گردي جو شڪار ٿي ڊاهي پٽ بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي ۾ قتل ٿيل قومي عوامي تحريڪ اڳواڻ جو ڪيس داخل

شبير سانڌ جي پيءُ جي فرياد تي نامعلوم جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو

اياز لطيف پليجو ٿلهي تي پهچي تعزيت بعد وارثن کي قانوني مدد جو يقين ڏياريو

ڪوٽڙي (ن ع)سائيٽ ڪوٽڙي ۾ نامعلوم جوابدارن پاران گلو ڪپي قتل ڪيل قومي عوامي تحريڪ جي اڳواڻ شبير سانڌ جو لاش ڪيٽجهو هٽي سندس رهائش گاهه مسڪين ڪالوني ۾ سادگي سان ٿي گڏيو جڏهن ته مقتول شبير سانڌ جي قتل جو ڪيس سندس پيءُ جي فرياد تي نامعلوم جوابدارن خلاف داخل ڪيو ويو آهي البته از سلسلي پوليس جويدارن خلاف ڪاٿ جوڳي ڪارروائي ڪرڻ ۾ ناڪام ويئي آهي پوليس ذريعن موجب جويدارن جي گرفتاري لاءِ بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ملتان: هڪ بزرگ عورت ٻهارا وڪرو ڪري رهي آهي

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي، تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.